

Lieta Nr. C71330019

C-0072-22/21

SPRIEDUMS Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs

2022. gada 1. aprīlī

Vidzemes rajona tiesa:

tiesnese D. Ročāne

ar tiesas sēdes sekretāri R. Verdenfelu,

piedaloties prasītāja Kaspara Dimitera pārstāvei Līgai Dimiterei, atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” pārstāvim Jānim Bulim, atbildētājas SIA „Mediju nams” pārstāvei Kaijai Balodei, atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” pārstāvim Edgaram Lešinskim, 2022. gada 1. martā izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Kaspara Dimitera prasībā pret Andri Kiviču, SIA „TVNET GRUPA”, SIA „Mediju nams” un SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” par apmelojošu ziņu atsaukšanu un morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2019. gada 14. augustā ar papildinājumiem un precizējumiem 2021. gada 9. martā un 27. augustā tiesā saņemts prasītāja Kaspara Dimitera (turpmāk-prasītājs) prasības pieteikums pret atbildētājiem Andri Kiviču, SIA „TVNET GRUPA” (līdz 2020. gada 28. septembrim SIA „TV NET”), SIA „Mediju nams” un SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” par apmelojošu ziņu atsaukšanu un morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Prasītājs pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantu, Satversmes 95., 100., 116. pantu, Civillikuma 5., 1635., 1674. un 2352. ¹ pantu prasības pieteikumā, tā papildinājumos un grozījumos pieteicis šādus prasījumus un lūgumus:

1. Atzīt prasībā minētās apmelojošās ziņas par godu un cieņu aizskarošām. Atzīt par godu un cieņu aizskarošu SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 12. jūlija žurnāla „Vakara Ziņas” virsrakstu „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā”, publikācijas teksta daļas „Runas par to, ka Kaspar Dimiteris ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen”; „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltīja nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiteris esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu”; 2019. gada 19. jūlija žurnālā „Vakara Ziņas” vārdus „Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā”;

2. Uzlikt par pienākumu atbildētājiem:

2.1. publicēt Instagram kivicsskulme un Facebook Andris Kivičs profilos video, kurā A. Kivičs atsauc apmelojošās ziņas, publiski pavēstot: „Es, Andris Kivičs atvainojos Kasparam Dimiteram un vārdus „Kaspar Dimiter, [...] vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai [...] ka tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība.[...] kā viņu apmelojošus atsaucu” un atvainojas gan prasītājam, gan viņa tuviniekiem par viņa, viņa tuvinieku un viņa mātes piemiņu aizskarošu apmelojošu ziņu paušanu bez jebkādas faktiskās bāzes;

2.2. pārpublicēt atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” portālos TVNET.LV un Apollo, Instagram kivicsskulme un Facebook Andris Kivičs profilos publicēto video, kurā A. Kivičs atsauc apmelojošās ziņas, publiski pavēstot: „Es, Andris Kivičs atvainojos Kasparam Dimiteram

un vārdus „Kaspar Dimiter, [...] vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai [...] ka tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība.[...] kā viņu apmelojošus atsaucu” un atvainojas gan viņam, gan viņa tuviniekiem par viņu, viņus tuviniekus un viņa mātes piemiņu aizskarošu apmelojošu ziņu paušanu bez jebkādas faktiskās bāzes, pavadot šīs pārpublicācijas abos portālos ar TVNET.LV un Apollo redaktoru atvainošanās un apmelojuma atsaukuma tekstu;

2.3. dzēst no atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” portāliem TVNET.LV un Apollo, kā arī no Instagram kivicsskulme un Facebook Andris Kivičs profiliem A. Kiviča apmelojošo video, to pavadošos tekstus un komentārus;

2.4. publicēt SIA „MEDIJU NAMS” interneta portālā NRA.LV Andra Kiviča apmelojumu atsaukuma un atvainošanās video, bet papīra formāta žurnālā „Vakara Ziņas” - šī video teksta versiju, kā arī 12. un 19. jūlija rakstu atsaukumu ar paskaidrojumu, ka ar publicētajiem tekstiem „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā”, „Runas par to, ka Kasparis Dimiteris ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen,, „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltīja nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiteris esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu”, „Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā” laikraksts vairojis A. Kiviča apmelojumu publicitāti, par pieļauto savā atsaukuma publikācijā K. Dimiteram atvainojoties un šīs atvainošanās teksta versijas nosaukumu publicējot uz žurnāla „Vakara Ziņas” vāka tikpat lieliem burtiem, kā raksta „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā” nosaukumu;

2.5. dzēst no atbildētājas SIA „Mediju nams” portāla NRA.LV visus ar šo apmelojumu saistītos rakstus un to komentārus;

2.6. uzdot par pienākumu dzēst no citiem šo apmelojošo ziņu pārpublicējušajiem vai par to informējušajiem medijiem, publicējot informāciju par apmelojuma atsaukšanu un vainīgo atvainošanos;

2.7. uzdot par pienākumu Andrim Kivičam publiska video formā savos sociālo tīklu vai video raidījumu profilos atvainoties Kasparam Dimiteram un atsaukt publiski paustos apmelojumus, pavēstot: „Es, Andris Kivičs atvainojos Kasparam Dimiteram un atsaucu radījumā „Pāļa bazars” viņu apmelojošos vārdus „tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Viņas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls”, „viņš piedalījās izvarošanas aktā”, „es viņam atbildēju to publiski pateicu, ka viņš ir izvarojis”, „grupveida izvarošana... 3 cilvēki piedalījās”;

2.8. uzlikt par pienākumu SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” atsaukt tās alkohola reklāmas video raidījumā „Pāļa bazars” A. Kiviča apmelojošos apgalvojumu, atvainojoties viņam, viņa tuviniekiem par viņa apmelošanu dzimumnoziegumā un par manas mirušās mātes apmelošanu kā šī nozieguma līdzdalībnieci;

2.9. dzēst SIA „Riga Spirits & Wine Outle” alkohola reklāmas šova „Pāļa bazars” Youtube kanālā publicēto video raidījumu ar A. Kiviča piedalīšanos;

2.10. SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” alkohola reklāmas šova „Pāļa bazars” Youtube video kanālā publicēt A. Kiviča atvainošanos viņam, viņa tuviniekiem par viņa apmelošanu dzimumnoziegumā un par viņa mirušās mātes apmelošanu kā šī nozieguma līdzdalībnieci;

2.11. SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” mājas lapā <https://www.spiritsandwine.1v/> un uzņēmuma Facebook profilā publicēt video (jo apmelojums šajā lapā arī tika publicēts video formātā) ar šī uzņēmuma vadības atvainošanos viņam, viņa tuviniekiem par viņa apmelošanu dzimumnoziegumā un par viņa mirušās mātes apmelošanu kā šī nozieguma līdzdalībnieci;

3. Piedzīt no visiem atbildētājiem solidāri kompensāciju par ar godu un cieņu aizskarošas nepatiesas informācijas izplatīšanu nodarīto morālo kaitējumu 78,062 EUR;

4. Piedzīt no visiem atbildētājiem solidāri tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā prasītājs norādījis sekojošo.

2019. gada 8. jūlijā sociālā tīkla Instagram profilā kivicsskulme (<https://www.instagram.com/tv/Bzp619nHARe/>) un Facebook profila Andris Kivičs (<https://www.facebook.com/andris.kivics/videos/2588135004540578/>) homoseksuālistu

aizstāvībai veltītā video cita starpā ar dedzīgu pārliecību paudis šādus apgalvojumus: „Kaspar Dimiter, tu, galvenais praidu un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā, vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to, ka tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība. Tev bija jātur mute ciet un tev bija jāšēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu un jāšacer savas jocīgās dziesmiņas. Tu esi pēdējais, kam ir jātaisa mute vaļā.”

Tai pašā dienā ar nosaukumiem „Kivičs asi vērsas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” (<https://www.tvnet.lv/6725197/kivics-asi-versas-pret-radikaliem-kristiesiem-un-homofobiem>) un „Kivičs video skarbi vērsas pret homofobiem un radikāliem kristiešiem” (<https://www.apollo.lv/6725217/kivics-video-skarbi-versas-pret-homofobiem-un-radikaliem-kristiesiem>) šo A. Kiviča Instagram publicēto video vēstījumu pārpublicējuši SIA „TVNET” portāli. Pulksten 15.40 to publicēja TVNET.LV, bet pulksten 15.53 portāls Apollo. Abi portāli, TVNET. LV un Apollo, A. Kiviča video pausto papildināja ar vienādu A. Kiviča paustā apstiprinošu redakciju tekstu, noslēdzot to ar vārdiem: „Tāpat Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāšēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāšacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs. ”

2019. gada 12. jūlijā klajā nāca SIA „MEDIJU NAMS” papīra formāta žurnāla „Vakara Ziņas” ar rakstu „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā”. Jau pats virsraksts ar vislielākajiem burtiem uz vāka skaļi piesakot ne tikai apkaunojošo apmelojumu izplatīšanu arī šajā žurnālā, bet ar savu izlasāmo divdomīgumu šo apmelojumu tikai pastiprina. Ja virsrakstā būtu minēts vārds „sievietes”, tad divdomība nenolasītos, taču šī vārda virsrakstā nav, mudinot lasītāju nodomāt, ka izvarots ir pats Kivičs.

Vēl citāts no žurnāla „Vakara Ziņas”: „Runas par to, ka Kaspars Dimiteris ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen. Kaspars pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp tiem.” Vārdi „kā viņš pats un Līga apgalvo”, liek saprast, ka par izvarošanas pierādījumu faktiem pirms publikācijas, kā to prasa likums, SIA „MEDIJU NAMS” žurnāla redakcija dokumentāli nav pārliecinājusies un izvarošanas nozieguma noliegšanu uzskata tikai par prasītāja un viņa sievas apgalvojumu, tā apstiprinot, ka atbalsta A. Kiviča apvainojumu un kopā ar viņu publicē par prasītāju ziņu „[...] tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu [...]. Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu.”

Tālākais žurnāla „Vakara Ziņas” teksts: „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiteris esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.” Vārds „atklājot” tekstā nevēstī par viedokli, bet piedalās ziņas izplatīšanā, kas „atklāj” patiesību, ko Instagram profilā Kivicsskulme jau „atklājis” A. Kivičs, proti, ka prasītājs sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.

Tai pašā dienā SIA „MEDIJU NAMS” par melīgo un apkaunojošo izdomājuma ziņu informē arī ar sava medija NRA.LV starpniecību, publicējot rakstu „VAKARA ZIŅAS. Skandāls! Kivičs vaino Dimiteru seksuālā vardarbībā” (<https://nra.lv/vakara-zinas/286177-vakara-zinas-skandals-kivics-vaino-dimiteru-seksuala-vardarbiba.htm>). Arī šajā tekstā tiek paziņots, ka A. Kivičs „atklāj” to, ka prasītājs sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. Par to, vai ziņotais ir fakts, nedz SIA „MEDIJU NAMS” žurnāla „Vakara Ziņas”, nedz tā interneta portāla NRA.LV redaktori pirms publicēšanas dokumentāli nav pārliecinājusies.

SIA „MEDIJU NAMS” portālā NRA.LV avī 13. jūlijā tiek publicēts raksts „VAKARA ZIŅAS. Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta”, kurā vēlreiz tiek atkārtots, ka A. Kivičs „atklāj” ziņu par prasītāja izvarošanas noziegumu (<https://nra.lv/vakara-zinas/286242-vakara-zinas-dimitere-aicina-kivicu-nakt-pie-prata.htm>)

Ar šo rakstu SIA „MEDIJU NAMS” medijs NRA.LV dod izejvielu SIA „TVNET” publicētos A. Kiviča apkaunojošos izdomājumus padziļinošai manipulācijai, par ko izklāstīts tālāk.

21. jūlijā SIA „MEDIJU NAMS” portāls NRA.LV publicē interneta versiju rakstam „VAKARA ZIŅAS. Dimiteris: Sekas Kiviča meliem var būt visai nopietnas” (<https://nra.lv/vakara-zinas/286887-vakara-zinas-dimiteris-sekas-kivica-meliem-var>

but-visai-nopietnas.htm4), kas 19. jūlijā jau bija publicēts žurnāla „Vakara Zinas” papīra formāta izdevumā. Raksts informē par prasītāja rakstisko brīdinājumu (<http://www.nebruks.lv/?p=5285>), ka A. Kivičam par savu apmelojumu var nākties atbildēt pēc KL 157. panta. Būtiski ievērot, kā tiek pasniegta arī šī ziņa - „Neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību var izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā, Dimiters Vakara Ziņām atsūtīja vēstuli, kurā atklāja, ka saskaņā ar likuma pantu par nepatiesu apsūdzību un tās pavairošanu publiskajā telpā sekas Kiviča apmelojumam var būt visai nopietnas.” Teksta pasvītrotā daļa apstiprina, ka SIA „MEDIJU NAMS” žurnāla „Vakara Ziņas” un portāla NRA.LV redaktori A. Kiviča tiešraidē vēstīto vērtē kā „nopietnu apsūdzību var izvarošanu” (nevis viedokli), jau trešo reizi to atkārtot savās publikācijās, bez apmelojošo (A. Kiviča) apgalvojumu iepriekšējas dokumentālas pārbaudīšanas, turpinot savu dalību apkaunojošo izdomājumu izplatīšanā. Lai gan, balstoties uz manā vēstulē apliecināto patiesību, ka šī A. Kiviča SIA „TVNET” portālos publicētā ziņa ir meli, SIA „MEDIJU NAMS” mediji to neņēma vērā, prasītāja apliecināto neatbalstot, bet turpinot ar publicitāti atbalstīt A. Kiviča apmelojumu.

19. jūlijā žurnālam Vakara Ziņas bija iespēja šo melu ziņu atsaukt, bet tas izdarīts netika, ar „nopietnām sekām” dodot mājienu tikai A. Kivičam, lai gan tikpat nopietnas sekas pēc likuma jau draudēja arī SIA „MEDIJU NAMS” medijiem.

Prasītāju un viņa tuviniekus apkaunojošās un apmelojošās ziņas, proti, 8. jūlijā publicētais raksts ar A. Kiviča Instagram video SIA TVNET” portālos TVNET. LV un Apollo, kā arī SIA „MEDIJU NAMS” 12. un 21. jūlijā portālā NRA.LV publicētie raksti lasāmi un skatāmi vēl 12. augustā (2019). Žurnāla Vakara Ziņas papīra formāta 12. un 19.jūlija numurus ne no kādām datu bāzēm vairs izdzēst nevarēs.

Pēc starptautiskā interneta pētījumu un tehnoloģiju uzņēmuma Gemius publicētajiem datiem 2019. gada jūnijā ziņu portālam TVNET. LV bijis 734 000, portālam Apollo 468 917, bet portālam NRA.LV 403 844 apmeklētāju. Tātad, kopā SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” portāliem jūnija mēnesī bijis 1 606 761 apmeklētāju (<https://www.Eiemius.lv/all-reader-news/tzemius- publice-interneta-lapu-top-20-iunija-2019.html>).

Instagram profilā kivicsskulme A.Kiviča video noskatījušies jau vairāk par 17 886 skatītāju. Video atsevišķi publicēts arī A.Kiviča Facebook profilā Andris Kivičs, kur to noskatījušies vairāk par 18 000 skatītāju.

Ar SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” portālu izplatīšanu atbalstītā A. Kiviča ziņa par izvarošanas un cietumsoda faktu prasītāja biogrāfijā, kas tika pausta ar apgalvojumu „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība”, ir prasītāja godu un cieņu aizskaroši tīši izplatīti apkaunojoši izdomājumi un meli. Savas dzīves laikā ne reizi prasītājs nav bijis nedz aizdomās turēts, nedz tiesāts, nedz sodīts. Pēc likuma tik smagā noziegumā apkaunojošu ziņu izplatītājiem, proti, SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS”, pirms A. Kiviča apmelojumu publicēšanas ir jāpierāda ziņas patiesums.

Apmelojuma izplatīšanā SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” portāli atbalstījuši ne tikai neslavas celšanu, goda un cieņas degradēšanu prasītājam, bet ar to cēlušī neslavu visai viņa dzimtai.

Prasītājs norādījis, ka dzimis tautā slaveni aktieru ģimenē. Arī ar savu radošo un sociāli aktīvo darbību ir valstī pazīstams kā 20 dziesmu albumu, vairāku dzeju krājumu un vairāku libretu autors. Viņa Youtube dziesmu kanālam KasparsDimiters ir 1 597 abonenti. Ik mēnesi viņa dziesmas noklausās vidēji no 18 000 līdz 20 000 klausītāju.

Prasītājs norādījis, ka viņa tēvam bez viņa un māsas vēl bija divi dēli - Dainis Norvaišs un gleznotājs Juris Dimiters. Dainis Norvaišs jau kā nepilngadīgs nonācis kolonijā, vēlāk cietumā, atkārtoti tajā atgriežoties vairāk par desmit reizēm, par ko var pārliecināties iekšlietu sistēmas arhīvos. Cietumā viņš nav slēpis, ka ir aktiera Dimitera dēls. Un ja jau Dimitera, tad kāpēc ne arī Artmanes. Ja ne pats viņš to tieši tā apliecināja, tad cietuma un publikas baumu „liecinieki” paveikuši savu. Tā radusies viņa virzienā jau vismaz 45 gadus raidītais mīts, ka ir sēdējis cietumā. Līdz šim (kopš pašiem tīmekļu komentāru ēras pirmsākumiem) viņu par padomju laikā cietumsodu izcietušu izvarotāju apmeloja dažādu portālu komentāros, kas, lai arī mazākā mērā, turpinās joprojām. Nu pirmo reizi viņa dzīves laikā apmelojums no komentāru zonām pārcēlies

divu vadošo portālu redaktoru līmenī. Šis notikums ir ievērojams arī ar to, ka Latvijas mediju vēsturē nekad agrāk neviens tautā pazīstams dzejnieks, rakstnieks, gleznotājs, dziedātājs, komponists bez pierādījumiem un faktiem nav ar tik ļaunprātīgu apmelojumu apvainots tik smagā noziegumā, kas ir nākamais tūlīt pēc slepkavības.

Prasītājs, citējot Satversmes 95.pantu, likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 7. pantu, Civillikuma 2352. 1 pantu, norādījis, ka personas gods un cieņa mūsu valstī ir konstitucionāli aizsargājami nemantiskie labumi.

A. Kiviča nepatiesie apgalvojumi ir „tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu”, „tu esi izvarotājs”, „tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu”, pasludinot to kā pierādītu faktu ar vārdiem „daudzi to nezina, bet tā ir taisnība”. Taču arī paušanas forma „tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu” izskan tāda apgalvojuma veidā, ka lasītājam vai klausītājam neradīsies šaubas, ka šo apgalvojumu mediju redakcijas balstījušas jau dokumentāli pierādītos faktos.

Skaidri izlasāms un noklausāms, ka A. Kiviča paziņojums izteikts pārliecinoša apgalvojuma formā, kā runājot par faktu, un faktus nepasniedz kā viedokļus, bet par tiem ziņo.

Ar vārdu „apgalvojot” portālu teksts lasītājus noskaņo A. Kiviča vēstīto neuztvert kā viedokli, bet kā ziņu, jo tiek paziņota apgalvojuma formā, kā ar faktiem pierādīta patiesība.

Atbildētāji ar savām publikācijām apstiprina, ka paziņojuši faktu, kuru „daudzi nezina”, bet kas „ir taisnība”, šim „faktam” tajā brīdī publiski kļūstot par ziņu, kas nu paziņota visai Latvijai.

Spriežot arī pēc sastapto cilvēku, pat draugu un paziņu attieksmes, nepatīkamajiem ironiskajiem mājieniem un jautājumiem, visi arī ir noticējuši, ka šī ziņa ir patiesība, jo Latvijas sabiedrība ir pārliecināta, ka mediji TVNET.LV, Apollo, NRA.LV un žurnāls „Vakara Ziņas” nav viltus ziņu mediji un nepublicēs ziņas par kāda cilvēka tik smagajiem noziegumiem, pirms tam nenodrošinoties ar dokumentāliem faktiem un pierādījumiem.

Novērtējot ar publikācijām nodarīto morālo kaitējumu, jāņem vērā iepriekš norādītais nepatieso ziņu izplatīšanas mērogs (ziņu saņēmēju personu skaits), kā arī tas, ka nepatiesās ziņas aizskar viņa tuviniekus, tostarp tādus, kas paši nespēj dot pretsparu.

Prasītāja ieskatā SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” mediju TVNET.LV, Apollo, NRA.LV un žurnāla Vakara Ziņas neslavas celšanas noziegums sadarbībā ar A. Kiviču visās nozīmēs viņa un viņa dzimtas virzienā ir vismaz miljonu vērtā trauma, jo nodarījums savā amorālajā necilvēcībā nav vien civiltiesisks delikts, bet ir noziedzīgs nodarījums ar lielām un līdz galam pat nenovērtējamām sekām. Goda un cieņas aizskārums ir nodarīts ar visu atbildētāju kopīgu darbību, kurā nav iespējams naudas izteiksmē nodalīt katra atbildētāja izraisītās sekas. Tāpēc atbildība uzliekama solidāri.

Prasītāja ieskatā SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” un A. Kiviča atļaušanās ir pirmais un smagākais šādas publiskas apmelošanas noziegums mūsu valstī, kas signalizē par īpaša precedenta fabricēšanu, pēc kura sākt jaunu ēru Latvijas mediju vēsturē, kad nesodīti un visplašākai auditorijai katrs, kam ienāks prātā, bez faktiem un pierādījumiem un visļaunākajā veidā publiski un visprestīžākajos medijos varēs apmelojot jebkuru sabiedrībā pazīstamu cilvēku, amatpersonu, kaut prezidentu, pasludinot par zagli, izvarotāju vai slepkavu.

Prasītājs norādījis, ka pirms prasītāju apkaunojošā A. Kiviča apmelojuma publicēšanas:

- 1) fakti netika pārbaudīti;
- 2) pat pēc viņa sievas Līgas Dimiteres vēstītā un viņa žurnālam Vakara Ziņas nosūtītā vēstījuma izlasīšanas, kur pauduši, ka „publicētie fakti ir nepareizi”, viņu apmelojošā apvainošana tik smagā noziegumā netika atsaukta;
- 3) viņam inkriminētā nozieguma tik plaša un publiska izplatīšana ne tikai aizvainojusi viņa privātās dzīves svētumus, bet to apgānījusi arī viņa tuviniekiem;
- 4) ticis ne tikai kritizēts, bet konkrēti apvainots „ar nepārbaudītu faktu materiālu”;
- 5) viņa gadījumā apmelojums tika publicēts „rūpīgi nepārbaudīts, vai sūdzību var uzskatīt par pamatotu”, turklāt publiskota tika nevis „sūdzība par noziegumu”, bet smags apvainojums vissmagākajā noziegumā;
- 6) tā bija ne tikai „aizsteigšanās priekšā tiesas vai tamlīdzīgas varas iestādes lēmumam”, bet morāla viņa linčošana bez jebkāda tiesas lēmuma;

7) viņa gadījumā netika „apsvērtas nekādas sekas, publiskojot viņa vārdu (uzvārdu)”, absolūti nerēķinoties, cik lielā mērā „tas kaitēs cilvēkiem”, proti, viņa un viņa tuvinieku godam;

8) arī „īpaši spēcīgi iemesli”, lai viņu minētu kā „agrāk sodītu par nozieguma izdarīšanu”, šim medijam nebija nepieciešami, jo ticis nevis vienkārši minēts, bet smagi apvainots un šī medija publiski notiesāts par nekad neizdarīta nozieguma izdarīšanu.

Prasītājs norādījis, ka viņam, viņa ģimenei un viņa mātes piemiņai nodarītā kaitējuma apmēri plašās publicitātes un vēl plašākas publicitātes pastāvošo draudu dēļ nav salīdzināmi ar vienkāršām, sabiedrībā mazpazīstamu personu, kas nākušas no plašākai auditorijai nezināmām ģimenēm, goda un cieņas aizskāruma gadījumiem. Tāpēc kaitējuma raksturam, tā nodarīšanas visiem apstākļiem, ir objektīva nozīme tik lielas atlīdzības, 78 062 EUR noteikšanā.

Prasītājs norādījis, ka viņa aprēķins, salīdzinoši ar Augstākās tiesas pārskatā minēto latu, ir pieticīgs - 0,07 centi no Gemius statistikas fiksēto portālu apmeklētāju vai žurnāla „Vakara Ziņas” lasītāju divām trešdaļām.

Kaitējuma apmēru prasītājs aprēķinājis šādi:

1) TVNET.LV jūnija apmeklējums – 734 000, Apollo apmeklējums – 468 917; kopā – 1 202,917; 2/3 no 1 202 917 ir 801 944; 0,07 centi no 801,944 ir 56 136 eiro;

2) NRA.LV apmeklējums – 403 844; 2/3 no 403 844 ir 269 229; 0,07 centi no 269 229 ir 18 846 eiro;

3) žurnāla „Vakara Ziņas” papīra formāta žurnāla viena eksemplāra cena - 1,68 eiro; metiens – 33 000 eksemplāri; 12.jūlija un 19 jūlija žurnālu kopējais metiens – 66 000; 2/3 no 66,000 ir 44 000; 0,07 centi no 44 000 ir 3,080 eiro;

4) kopā 78 062 eiro.

Viena trešdaļa šīs summas (26 020 eiro), kā to paredz likums, tiks novirzīta kreditoru prasījumu segšanai. 52 042 eiro būs kā gandarošā kompensācija par masveidīgo kaitējumu, ar ko kaut nedaudz dziedināt un gandarīt viņu un viņa līdzapkaunos tuviniekus.

Prasītājs prasības pieteikumā atsaucies uz judikatūru, t.sk., Augstākās tiesas Senāta un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumiem.

2021. gada 9. marta prasības pieteikuma papildinājumos prasītājs lūdzis kā ceturto atbildētāju lietā pievienot SIA „Riga Spirits & Wine Outlet”.

Prasītājs savu lūgumu pamatojis ar sekojošo.

2020. gada 9. janvāra SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” alkohola reklāmas video raidījumā „Pāļa Bazars” A. Kivičs publiski paziņojis jaunu prasītāja godu un cieņu vēl vairāk kompromitējošu apmelojumu.

Neskatoties uz to, ka jau ir ierosināta civillietā par apmelojošu ziņu atsaukšanu un nemantiskā kaitējuma piedziņu, video raidījuma laikā no 12.00 līdz 15.16 A. Kivičs publiski, atkārtoti un jau daudz smagākā formā paziņojis, ka prasītājs izvarojis sievieti trīs cilvēku grupā, tāpat, grupveidā, bet sēdējis cietumā par to neesot, jo viņa māte, aktrise Vija Artmane no soda paglābusi. A. Kiviča vārdiem: „Nu, Dimiter, tu stāvi pie ratiem, jo tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls. ”

Video raidījuma saite <https://voutu.be/aGFOT9fxb-Y>. Uz 2020. gada 3. martu šo raidījumu noskatījušies 166 184 skatītāju. „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook lapā 9. janvārī tika izvietota arī šīs SIA atbalstītā alkohola reklamēšanas video raidījuma „Pāļa bazars” ar A. Kiviča piedalīšanos reklāmā - saite uz Youtube video ar pavadošo tekstu „Nepalaid garām PĀĻA BAZARS jaunāko epizodi ar skandalozo mūziķi Andri Kiviču!”

Šī reklāma „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook lapā atrodama joprojām - nu jau divus mēnešus, netieši turpinot izplatīt sabiedrībā aicinājumu ikvienai personai, kas uz reklāmu atsauksies, kļūt par liecinieku raidījumā ietvertajam A. Kiviča apmelojošajam paziņojumam.

Nu jau tieši divu mēnešu laikā neviena SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” juridiski atbildīga persona sava uzņēmuma vadībai nav norādījusi, ka video raidījums satur nelikumīgas darbības, proti, prasītāja godu un cieņu kompromitējošu apmelojuma paziņojumu, kura dēļ video raidījuma publicēšana būtu jāpārtrauc.

Video raidījumā trīs minūšu laikā par izvarotāju un izvarotāju grupā prasītājs nosaukts piecas reizes. Par saturu atbildīgās SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” personas, dzirdot no A. Kiviča, ka par šo apmelojumu jau ierosināta lieta, no raidījuma gala varianta atstāj neizmontētu A. Kiviča jauno apmelojuma paziņojumu, kļūstot par šīs apmelošanas kampaņas stafetes pārņēmējiem un nu arī par atbildētāju šajā civillietā.

A. Kivičs video raidījumā vēstī: „Tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls.” Ar jauno apgalvojumu „pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls” viņa pretsparu dot vairs nespējošā māte tika apmelota kā līdzvainīga viņam piedēvētajā dzimumnoziegumā, no par šo noziegumu paredzētā soda palīdzot viņam izvairīties, izmantojot savus nopelnus un autoritāti.

2019. gada 8. jūlijā iesākto neslavas celšanas kampaņu prasītājs pielīdzina morālam teroram, no kā cietusi viņa sirds veselība. Divas stundas pēc SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” alkohola reklāmas raidījuma „Pāļa Bazars” nonākšanas ēterā ar ātro palīdzību ticis nogādāts Cēsu slimnīcā ar mirdzaritmijas lēkmi. SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” alkohola reklāmas raidījumā „Pāļa Bazars” A. Kivičs artkārtoti paziņoja jau SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” medijos pausto, taču vēl ar uzviju, proti, nu paziņojot, ka prasītājs nav tikai „parasts” izvarotājs, bet izvarotājs grupā. Tikai šajā reizē, atšķirībā no iepriekšējās, apgalvojot, ka cietumā sēdējis nav. Apdraudēta tiek ne tikai prasītāja veselība, bet arī viņa materiālais stāvoklis, jo pēc nekrietnā paziņojuma pilnībā ir pārtraucis jebkādu koncertdarbību un komunicēšanu ar sabiedrību klātienē.

Prasītājs norādījis, ka atbildētāji SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” un SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” apzināti publicējuši A. Kiviča atbildētāja melīgos un neslavu ceļošos apgalvojumus paziņojuma formā.

Prasītāja ieskatā atbildētāji to darījuši, lai savas ekstrēmās neobjektivitātes, naida dēļ un aizrautības nepiedienīgā veidā ietekmētu viņa autoritāti, celtu viņam neslavu, degradētu viņa godu un cieņu.

Prasītājs lūdzis tiesu ņemt vērā, ka atbildētāji kopš apmelojošā paziņojuma publicēšanas publiski nav darījuši neko, lai ar šo paziņojumu viņam nodarīto morālo, fizisko un materiālo kaitējumu mazinātu. Atbildētāju mediji nav savos portālos minējuši ierosināto lietu, apzināti neinformējot sabiedrību par prasītāja attieksmi pret apmelojošo paziņojumu.

Prasītājs prasības pieteikuma papildinājumos pieteicis jaunu piedzenamās summas aprēķinu.

Jaunais aprēķins, ietverot arī SIA „Riga Spirits & Wine Outlet”, ir sekojošs:

1) TVNET.LV 2019. gada jūnija apmeklējums - 734 000, Apollo apmeklējums - 468 917; kopā - 1 202 917; 2/3 no 1 202 917 ir 801 944;

2) NRA.LV 2019. gada jūnija apmeklējums - 403 844; 2/3 no 403 844 ir 269 229;

3) žurnāla „Vakara Ziņas” papīra formāta žurnāla viena eksemplāra cena - 1,68 eiro; metiens - 33 000 eksemplāri; 2019. gada 12. jūlija un 19. jūlija žurnālu kopējais metiens - 66 000; 2/3 no 66 000 ir 44 000;

4) SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” alkohola reklāmas video raidījuma „Pāļa bazars” ar A. Kiviča piedalīšanos skatījumu skaits uz 3.martu (2020) ir 166 184. 2/3 no 166 184 ir 110 786;

Prasības pieteikumā minēto summu nepaaugstinot un summējot skatījumu/apmeklējumu izvēlētās (2/3 no pamatskaitļa) vienības, proti, 1 226 009, un ar tām dalot prasības pieteikumā minēto summu 78 062 eiro, iznākumā sanāk 0,06367163699451 centi par izvēlēto skatījumu/apmeklējumu skaita vienību, pēc kuras tad arī aprēķināma no katra atbildētāja piedzenamā kopējās summas daļa.

2019. gada 25. oktobrī tiesā saņemts atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” paskaidrojums par celto prasību.

Atbildētāja norādījusi, ka prasītāja prasības pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu pret atbildētāju pilnā apmērā šādu apsvērumu dēļ.

Atbildētāja 2019. gada 12. jūlijā žurnāla „Vakara Ziņas” numurā informējis savus lasītājus par mūziķa Andra Kiviča jaunāko (08.07.2019.) tiešraidi sociālajā vietnē Facebook, kurā A. Kivičs, cita starpā, apgalvo, ka prasītājs esot izvarotājs un par to sēdējis cietumā.

Žurnāla „Vakara Ziņas” publicētā raksta vāka pieteikums „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā” atbilst patiesībai un to pierāda minētais A. Kiviča video - Kivičs patiešām vaino Dimiteru. Blakus šim pieteikumam, uz žurnāla „Vakara Ziņas” 2019. gada 12. jūlija vāka redzami arī citi pieteikumi par šo tēmu, proti, „Līga Dimitere aicina nākt pie prāta” un „Vainīga Liene Skulme”. Pretēji prasības pieteikumā plaši izvērstām prasītāja interpretācijām, atbildētāja žurnāla „Vakara Ziņas” 8.-9.lpp. plaši citējusi prasītāja sievas Līgas Dimiteres telefonintervijā teikto, cita starpā izceļot - „Andra apvainojums ir nepatiesa liecība [..]”. No Līgas Dimiteres atbildētāja nekādus iebildumus vai norādes par neprecīzu intervijas atstāstu, sagrozītiem faktiem vai citām neatbilstībām nav saņēmusi. Tieši pretēji, pēc publikācijas žurnāla „Vakara Ziņas” redakcija saņēmusi Līgas Dimiteres telefonsarunā izteiktu pateicību, ka žurnāls „Vakara Ziņas” vienīgais pilnībā publicējis viņas viedokli.

Atbildētāja nevienā no savām publikācijām nav paudusi ne piekrišanu ne atbalstu Kiviča apgalvojumam, vien atspoguļojusi divu sabiedrībā plaši pazīstamu mūziķu, savulaik, iespējams, pat draugu, savstarpējo publisko komunikāciju, ietverot Kiviča apvainojumu - „tu esi izvarotājs”, „tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu”, kas šobrīd rezultējies prasītāja prasības pieteikumā.

Atsaucoties uz judikatūru, atbildētāja norādījusi, ka lietās par nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu, jāvērtē, vai konkrētie izteikumi, kurus prasītājs uzskatījis par godu un cieņu aizskarošiem, ir ziņa, vai viedoklis. Lai konstatētu, vai izteikums atbilst jēdzienam „ziņas” vai „viedoklis”, ir jāanalizē konfliktsituācijas apstākļi, konkrēto izteikumu saturs un konteksts, kā arī citi kritēriji, tostarp, kāds ir bijis atbildētājas mērķis, lietojot šādus izteikumus. Tādējādi noteicošie kritēriji ir: 1) izteikumu kopējais konteksts; 2) nozīme, ko šādam izteikumam varētu piešķirt neitrāla persona; 3) izteikuma autora skaidrojumi.

Atbildētāja ieskatā konfliktsituāciju veicinājusi Prasītāja publiski paustā attieksme pret citādas orientācijas sabiedrības locekļiem, piemēram, <https://www.delfi.lv/izklaide/archive/dimitters-nosoda-to-ka-geii-adopte-bernus.d?id=35979721>.

Diskusija par šo tēmu pastiprinājusies pēc tam, kad latviešu dziedātājs Ralfs Eilands 2019. gada 8. jūlijā sociālajos tīklos Instagram un Facebook dalījies ar pārdomām par homofobiju Latvijā, kas savukārt pārpublicētas vairākās citās internēta platformās:

<https://www.delfi.lv/news/versiias/ralfs-eilands-par-praidu-un-to-kadel-es-neesmu-drosmigs.d?id=51258699>; <https://seias.tvnet.lv/6724793/kapec-mes-ka-sabiedriba-esam-tik-zemu-nonakusi-ralfs-eilands-nak-klaia-ar-emocionalu-pazinojumu-par-homofobiju-latvija>.

Atbalstu Eilanda viedoklim paudis Kivičs savā 2019. gada 8. jūlija video.

Atbildētājas ieskatā, neitrāls lasītājs publikācijās skaidri saskata sabiedrībā valdošo atšķirīgo attieksmi pret homoseksualitāti, kuras ietvaros sabiedrībā pazīstami mūziķi ar dažādiem izteiksmes paņēmieniem pauž savu pārliecību, reaģē uz citu paustiem komentāriem, tādējādi brīvi paužot savus uzskatus un realizējot tiesības uz vārda brīvību.

Pieteikuma analīze liecina par prasītāja aizvainojumu, ka atsevišķi masu informācijas līdzekļi, tostarp atbildētājas izdotie, vispār atļāvušies publicēt Kiviča apsūdzības. Prasītājs tādējādi cenšas ietekmēt mediju saturu, norādīt ko un kā publicēt, kas ir pretrunā ar Satversmes 100. pantā nostiprināto vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju.

Atbildētāja vērsusi tiesas uzmanību uz faktu, ko prasītājs nav iekļāvis prasības pieteikumā to, ka 2019. gada 11. jūlijā (tātad pirms publikācijas žurnālā „Vakara Ziņas” un nra.lv 2019. gada 12. jūlijā), prasītājs ievietojis (publicējis) Kiviča 2019. gada 8. jūlija video YouTube platformā: <https://www.youtube.com/watch?v=C7SqBRmiLuc> ar nosaukumu „DISLAKE BOT”.

Prasītājs apzināti turpina Kiviča video „apsūdzības” tiražēšanu/ izplatīšanu publiskajā telpā, nolūkā vēl vairāk saasināt situāciju: 30.09.2019. - <https://www.voutube.com/watch?v=95pJBrGEvg> - „TVNET un APOLLO publicētā A.KIVIČA apmelojuma fragments 08/07/2019”;

30.09.2019. - <https://www.voutube.com/watch?v=uniCAygJl-0> - „A.Kiviča Instagram apmelojums, ko publicēja TVNET un APOLLO 08/07/2019”;

Tikai prasītājam zināmu iemeslu dēļ viņš publicējis prasības pieteikumu savā blogā nebruks.lv, kas pieejams: <https://www.nebruks.lv/wp-content/uploads/>.

Ievērojot iepriekš minēto, atbildētāja nav pieļāvusi nepatiesas ziņas publicēšanu, nav publicējusi aizskarošu viedokli, nav pieļāvusi neatļautu darbību, lūgusi tiesu atzīt prasības pieteikumu par nepamatotu un prasību pret atbildētāju noraidīt pilnā apmērā.

2019. gada 29. oktobrī tiesā saņemts atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” paskaidrojums par prasību.

Atbildētāja tajā norādījusi, ka prasību neatzīst un uzskata par nepamatotu sekojošo apstākļu dēļ.

Atsaucoties uz tiesu praksi atbildētāja norādījusi, ka raksts jāvērtē kopumā - tā saturs un jēga, struktūra, kā arī vieta, kur publicēts raksts un citi svarīgi nosacījumi, kas ir būtiski konkrētajā gadījumā.

SIA „TV NET” interneta vietnes www.tvnet.lv sadaļā SEJAS (www.sejas.tvnet.lv) un www.apollo.lv sadaļas IZKLAIDE apakšsadaļā SLAVENĪBAS ir publicēti raksti:

a) „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” (<https://sejas.tvnet.lv/6725197/kivics-asi-versas-pret-radikaliem-kristiesiem-un-homofobiem>):

b) „Kivičs video skarbi vēršas pret homofobiem un radikāliem kristiešiem” (<https://www.apollo.lv/6725217/kivics-video-skarbi-versas-pret-homofobiem-un-radikaliem-kristiesiem>), turpmāk abi kopā - Raksti.

Raksti sastāv gan no virsraksta, gan no tā satura - ievaddaļas (norādīts raksta publicēšanas pamats) un saturiskā izklāsta (A. Kiviča sociālos tīklos publicētā video konspektīvs atstāstījums) un pievienots embeids (iegulsts video jeb saite uz trešās personas saturu, kas fiziski ir brīvi pieejams publiskajā telpā, bet citā platformā jeb vietnē) uz A. Kiviča publicētu video sociālajā tīklā Instagram (www.instagram.com).

Konkrētajā gadījumā SIA „TVNET” npublicēja ziņu: „Kaspar Dimiter, Tu galvenais praida un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā, vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to ka Tu esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā, Tu esi izvarotājs, Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā. Daudzi to nezina bet tā ir taisnība, Tev bija jātur mute ciet un Tev bija jāsež visklusākajā stūrī ar savu gitāriņu un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas. Tu esi pēdējais, kam jātaisa mute vaļā.”, bet to pauda A. Kivičs savā video paziņojumā sociālajos tīklos, to arī atzīst prasītājs.

Prasītājs atspoguļo tikai vienu citātu no visa A. Kiviča video paziņojuma, t.sk., izrautu no konteksta, kā arī publiskajā vidē prasītājs un A. Kivičs jau ilglaicīgi viens par otru izsakās diezgan atklāti, t.sk., izmantojot dažādus mākslinieciskos un cita veida izpausmes veidus. Arī konkrētā A. Kiviča video paziņojums ir vērtējama kā A. Kiviča izpausmes forma, t.sk., ņemot vērā abu (prasītāja un A. Kiviča) savstarpējās attiecības un izteiksmes formas.

Apstākļi, ka raksti publicēti interneta vietnes www.tvnet.lv sadaļā SEJAS un vietnes www.apollo.lv sadaļas IZKLAIDE apakšsadaļā SLAVENĪBAS, arī norāda uz raksta viedokļa formu, nevis tā ziņas formu, proti, raksti nav publicēti vietņu sadaļas ziņas apakšsadaļā kriminālziņas, kur nonāk raksti par kriminālpārkāpumiem, tostarp, dzimumnoziedzumiem.

Neatkarīgi no apstākļa, ka SIA „TVNET” nepiekrīt prasībai pēc būtības, atbildētāja norādījusi papildus uz sekojošo.

Prasītājs bez jebkāda faktiskā un tiesiska pamata apvieno atbildētāju SIA „TVNET” un SIA „MEDIJU NAMS” rakstos minēto. Katrs atbildētājs ir atšķirīgi atspoguļojis A. Kiviča video paziņojumā minēto, tādējādi katra atbildētāja atbildība jāvērtē nošķirti.

Augstākā tiesa nav arī atzinusi pieeju noteikt kaitējuma atlīdzības summu, izmantojot vienu kritēriju (aizskarošo ziņu izplatīšanas publiskums un plašums) un uz tā pamata nosakot atlīdzību viena lata apmērā par katru ziņas skatījumu interneta portālā. Tādējādi prasītāja aprēķins nav pamatots.

Tiesība uz goda un cieņas aizsardzību ir tīri personiska, tādējādi prasībā norādītās vairākas atsauksmes uz sasaisti ar ģimeni un prasītāja māti nav pamatota.

Tiklīdz saņēmuši prasītāja prasību un viņa izteikto par A. Kiviča video paziņojumā pausto, kas prasītāja prāt ir aizskarošs, SIA „TVNET” ir izdzēsusi embeidu uz A. Kiviča publicētu video sociālajā tīklā Instagram (www.instagram.com).

2020. gada 20. aprīlī tiesā saņemts atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” paskaidrojums par celto prasību.

Atbildētāja tajā norādījusi, ka neatzīst un lūdz pilnībā noraidīt prasītāja celto prasību sekojošu iemeslu dēļ.

Atbildētāja nekādā veidā un nekādā formā nav paudusi prasītāja prasībā apstrīdēto informāciju.

Atbildētāja nav Youtube kanāla „Pāļa bazars” izveidotājs un uzturētājs. Informācija par minētā kanāla izveidotājiem un uzturētājiem pieejama kanālā Youtube.

Atbildētāja ir Youtube kanāla sadarbības partneris, saistībā ar atbildētājas tirgotās produkcijas reklāmu. Līdz ar to atbildētāja nepasūta un nenosaka Youtube kanāla „Pāļa Bazars” uz intervijām aicināto personu sastāvu un publicēto interviju saturu. Atbildētāja nenosaka intervējamām personām uzdodamos. jautājumus, nevar kontrolēt un uzņemt atbildību par sniegtajām atbildēm vai citādi pausto informāciju. Atbildētāja nepiedalās un nekādā veidā necenzē Youtube kanāla „Pāļa Bazars” interviju saturu, montāžu un neizvirza jebkādus citus priekšnosacījumus, prasības publicētajās intervijās paustajai informācijai.

Atbildētāja uzskata, ka katrai pilngadīgai, pieskaitāmai un rīcībspējīgai personai pašai ir jāapzinās un jāvar uzņemt atbildību par sevis publiski, t.sk., dažādu interviju ietvaros, pausto informāciju.

Atbildētāja nepiekrīt koncepcijai, ka par kādas intervijas laikā sniegtu informāciju pie juridiskās atbildības ir jāsauc medijs (šajā gadījumā-Youtube kanāla) sadarbības partneri. Sekojot šādai loģikai, piemēram par žurnālos „Klubs” vai „Santa” publicētas intervijas saturu pie atbildības būtu jāsauc automašīnu, vīnu vai kosmētikas preču tirgotāji, kas šajā žurnāla numurā izvietojusi savas reklāmas. Šāda koncepcija pati par sevi no visiem aspektiem ir nekorekta.

Tāpat arī nevar piekrist koncepcijai, ka pie atbildības būtu saucama ikviena persona, kas sociālajos tīklos kopīgojusi (nošērojusi) interviju, kura satur ar prasītāja prasību apstrīdēto strīdus informāciju. Sekojot šādai loģikai, šīs lietas ietvaros par atbildētājiem būtu jāpieaicina vairāki simti, ja ne tūkstoši personu, kas šādi rīkojušās. Arī šāda koncepcija no visiem aspektiem ir nekorekta. Kamēr tiesa nav atzinusi, ka konkrēta informācija ir nepatiesa un nelikumīga un nav uzdevusi to atsaukt, tikmēr ar šādu informāciju ir tiesības brīvi rīkoties, tajā skaitā to brīvi izplatīt sociālajos tīklos.

Ņemot vērā augstāk minēto un saskaņā ar Satversmes 100. pantu, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantu, ANO Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 19. pantu, kā arī Civilprocesa 1., 74., 33., 41., 148. pantu, atbildētāja lūgusi tiesu pilnībā noraidīt prasītāja celto prasību pret SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” un piedzīt no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būs uz sprieduma taisīšanas brīdi.

2020. gada 3. novembrī tiesā saņemts atbildētāja Andra Kiviča paskaidrojums par celto prasību, kurā viņš norādījis, ka prasību atzīst daļēji. Tas, ko teicis video daļēji (kā vēlāk noskaidrojās, „sēdējis” K. Dimiters nav, bet izvarošanā bija klāt) ir patiesība, bet diemžēl nevar to pierādīt. Iebilst daļēji, jo juridiski K. Dimiteram ir taisnība, taču praktiski viņš zina, ka patiesība ir cita. Pierādījumu teiktajam nav, kā vien tas, ko jau no 1976. gada runā ar mākslu un mūziku saistītie cilvēki.

Uzskata, ka kontekstam noder tas, kādas morālas ciešanas (par kurām viņš šobrīd sūdzas) K. Dimiters ir nodarījis trimdas latviešiem, homoseksuāliem cilvēkiem, u.c., sacerot izsmejošas dziesmas par tiem, tai skaitā, sacerot un Youtube publicējot viņu un viņa ģimeni izsmejošu dziesmu, kur dziesmas tekstā paustais saturs neatbilst patiesībai, bet ir radīts ar nodomu izsmiet. Šobrīd dziesmu „Kivi čivi čivi” blūzs noskatījušies un kopā ar K. Dimiteru par viņiem ar Lienī iesmējušies 87 tūkstoši klausītāju. Kādu motīvu vadīts to ir darījis K. Dimiters, viņam skaidrs nav, jo līdz šim viņiem nekādu domstarpību nav bijis.

Atbildētājs Andris Kivičs uz tiesas sēdi nav ieradies.

Par lietas izskatīšanas laiku un vietu atbildētājam paziņots, 2021. gada 3. novembrī nosūtot tiesas pavēsti uz viņa saziņai ar tiesu norādīto elektroniskā pasta adresi.

Tiesā nav saņemta informācija par atbildētāja neierašanās iemesliem, nav saņemts viņa lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem, kā arī ņemot vērā to, ka atbildētājs atkārtoti nav ieradies uz tiesas sēdi, neinformējot par neierašanās iemesliem, tiesa atzīst, ka nav konstatējami Civilprocesa likuma 209. pantā noteiktie imperatīvie lietas izskatīšanas atlikšanas pamati. Tiesa uzskata, ka nav arī pamata atlikt lietas izskatīšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 210. pantā noteiktajiem fakultatīvajiem pamatiem. Tādēļ lieta izskatāma atbildētāja Andra Kiviča klātbūtnes, pamatojoties uz prasītāja Kaspara Dimitera pārstāves Līgas Dimiteres, atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” pārstāvja Jāņa Buļa, atbildētājas SIA „Mediju nams” pārstāves Kaijas Balodes, atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” pārstāvja Edgara Lešinska paskaidrojumiem un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Prasītāja Kaspara Dimitera pārstāve Līga Dimitere tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā atbilstoši prasības pieteikumā norādītajiem faktiem, tos apstiprinošiem apstākļiem. Atteicās no prasījuma, kas prasības pieteikuma lūgumu daļā apzīmēts ar numuru 2.6.

Atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” pārstāvis Jānis Bulis tiesas sēdē uzturēja spēkā jau sniegtos rakstveida paskaidrojumus, kā arī sniedza papildus paskaidrojumus, ko iesniedza arī rakstveidā.

Norādīja, ka prasītājs nav lūdzis SIA „TVNET GRUPA” jebkādā veidā atsaukt ziņas un atvainoties. Tikai iesniedzot prasības pieteikumu tiesā prasītājs lūdzis atsaukt nepatiesas ziņas un atvainoties.

Likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 21. panta pirmā daļa noteikts, ka „fiziskās vai juridiskās personas ir tiesīgas pieprasīt, lai masu informācijas līdzekli atsauca par tām publicētās (pārraidītās) ziņas, ja tās neatbilst patiesībai. Citos goda un cieņas aizskaršanas gadījumos ir tiesības prasīt atvainošanos.” Secīgi otrajā daļā noteikts, ka „iesniegums par nepatiesu ziņu atsaukšanu vai atvainošanos iesniedzams masu informācijas līdzekļa redaktoram sešu mēnešu laikā no nepatieso ziņu vai godu un cieņu aizskarošās informācijas publicēšanas (pārraidīšanas) dienas”.

Ja prasītājs uzskatīja, ka raksts ir aizskarošs un nekavējoši ir dzēšams, tad viņam bija tiesības lūgt SIA „TVNET GRUPA” atsaukt publicētās ziņas.

Prasītājs SIA „TVNET GRUPA” neiesniedza pieprasījumu par nepatiesu ziņu atsaukšanu, un tikai prasībā norādīts, ka prasītāja prāt rakstā ir norādīta nepatiesa ziņa.

SIA „TVNET GRUPA”, saņemot prasību, no raksta izdzēsa embedu uz A. Kiviča publicētu video sociālajā tīklā Instagram (www.instagram.com), ko prasītājs apliecina minēto apstākli savā prasības pieteikuma papildinājumā.

Rakstā SIA „TVNET GRUPA” norāda uz A. Kiviča publicēto video, savukārt nav apgalvojis (neapstiprina), ka prasītājs ir izvarojis un sēdējis cietumā.

Publiskajā telpā bija izplatīta informācija par prasītāju kā personu, kura atradās cietumā par noziedzīgu nodarījumu, un prasītājs nav apstrīdējis šādus izteikumus un vērsies pret izteikumu autoriem tiesā un arī pats prasītājs intervijā (2009. gada 16. maija internēta portālā www.delfi.lv publicēta intervija „Kaspars Dimiteris: Grēku akmeņi kūst tikai asarās”) ir norādījis, ka par viņu publiskā telpā ir runāts par viņa „sēdēšanu par izvarošanu”, „Cēsu koloniju”.

Atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” pārstāve Kaija Balode tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja tiesā iesniegto rakstveida paskaidrojumu.

Papildus paskaidroja, ka pievienojas SIA „TVNET GRUPA” pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem. Papildus paskaidroja, ka žurnāla „Vakara Ziņas” un portāla nra.lv vienīgā ziņa, ko tā ir paudusi, ka Kivičs vaino Dimiteru. Nekāda cita ziņa no SIA „MEDIJU NAMS” nav izskanējusi, tā nav paudusi ne piekrišanu, ne atbalstu Kiviča teiktajam. Tā ir paudusi tikai faktu, ka Kivičs ir apgalvojis par Dimiteru to, ko viņš ir apgalvojis. Masu medijiem ir tiesības vākt informāciju no visiem atļautiem avotiem un publicēt to. Nav strīda par to, ka gan prasītājs, gan atbildētājs A. Kivičs ir sabiedrībā pazīstami, populāri cilvēki un mediji ir rakstījuši par viņiem ļoti daudz. Mediju pienākums nav publicēt tikai un vienīgi komplimentārus rakstus un viedokļus. Un šis ir viens no tiem gadījumiem, kad visnotaļ cienījami un populāri cilvēki varbūt ne vienmēr izvērtē savu vārdu spēku, pauž publiski to, ko pie „atdzisuša prāta” nebūtu pauduši.

Norādīja, ka skaidri jānošķir ziņa no viedokļa. Viss sācies ar R. Eilanda izteikumiem par praidu. Atbildētājas ieskatā no prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja galvenais aizvainojums ir

par to, ka medijs ir atļāvis kaut ko tādu publicēt. Redzams, ka strīds ir starp prasītāju un atbildētāju A. Kiviču.

Norādīja, ka pats prasītājs turpina YouTube kanālā un savā portālā nebruks.lv izvietot A. Kiviča video fragmentu.

Nav pamata sodīt mediju, kas informē sabiedrību, kuras daļa seko prasītāja un atbildētāja A. Kiviča sociālajām aktivitātēm.

Apliecināja, ka 2020. gada beigās prasītāja ir vērsusies SIA „Lursoft IT” ar lūgumu dzēst no laikrakstu bibliotēkas Internetā 2019. gada 12. jūlija žurnāla „Vakara Ziņas” rakstu „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Līga Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta.”

Atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” pārstāvis Edgars Lešinskis tiesas sēdē prasību neatzina. Paskaidroja, ka atbildētāja nekādā veidā un formā nav paudusi prasītāja apstrīdēto informāciju. Arī YuoTube kanālā raidījumā „Pāļa bazārs” informāciju pauda pats A. Kivičs, ne J. Krīvēns un citas personas. Atbildētāja nekādā veidā neveicina, neprovocē cilvēkus izteikties par citiem cilvēkiem. Ja kāds kaut ko atļaujas, tam par to jāuzņemas atbildība.

Atbildētājas ieskatā prasība celta pret neīsto atbildētāju. Atbildētāja nav izveidojusi raidījumu „Pāļa bazārs”, tā ir sadarbības partneris. Raidījuma idejas autors un uzturētājs ir J. Krīvēns. Faktiskie raidījuma veidotāji ir J. Krīvēns un N. Krūmiņš. Aicināmās personas, raidījuma scenāriju, tā saturu izvēlas tikai J. Krīvēns un N. Krūmiņš. Par informācijas patiesumu atbild persona, kas šo informāciju pauž. Atbildētājai nav skaidrs arī mantiskās kompensācijas aprēķins. Nepiekrīt pieejai, ka mantiskā kompensācija piedzenama solidāri.

Norādīja, ka līdzīgu interviju atbildētājs A. Kivičs sniedzis Horena Stalbes veidotā raidījumā. Bet pret viņu prasītājs nav cēlis prasību. Tā ir nekonsekvence no prasītāja puses.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklusot prasītāja Kaspara Dimitera pārstāvi Līgu Dimiteri, atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” pārstāvi Jāni Buli, atbildētājas SIA „Mediju nams” pārstāvi Kaiju Balodi, atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” pārstāvi Edgaru Lešinski, kā arī pārbaudot un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Lietā nav strīda par to, ka:

1. 2019. gada 8. jūlijā tīmekļvietnē Instagram profilā kivicsskulme (<https://www.instagram.com/tv/Bzp619nHAre/>) un Facebook profilā Andris Kivics (<https://www.facebook.com/andris.kivics/videos/2588135004540578/>) ievietoja video, kurā cita starpā paudis sekojošo „[...] Kaspar Dimiter, Tu, galvenais praida un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā! Vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to, ka esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība. Tev bija jātur mute ciet. Tev bija jāšēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas.”

2. 2019. gada 8. jūlijā SIA „TVNET GRUPA” portālos tvnet.lv un aplolo.lv publicēti raksti ar vienādu nosaukumu „Kivičs asi vērsas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem”.

2.1. Portālā Apollo.lv publicētajā rakstā cita starpā ietverts teksts „Tāpat Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāšēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs.

2.2. Portālā tvnet.lv publicētajā rakstā cita starpā ietverts teksts „Tāpat Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāšēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs. Šajā rakstā portāls ar vārdiem Kasparam Dimiteram ievietoja hipersaiti, novirzot lasītāju uz tīmekļvietnē Instagram profilā kivicsskulme (<https://www.instagram.com/tv/Bzp619nHAre/>) iepriekš minēto atbildētāja A. Kiviča publicēto video.

3. 2019. gada 12. jūlijā SIA „MEDIJU NAMS” papīra formāta žurnālā „Vakara ziņas” publicēts raksts „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā”, kurā ietverta šāda informācija: „Runas par to, ka Kaspar Dimiteris ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir klīdušas jau sen. Kaspar pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp

tiem,” „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.”

4. 2019. gada 12. jūlijā atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” portālā nra.lv publicēts raksts „VAKARA ZIŅAS. Skandāls! Kivičs vaino Dimiteru seksuālā vardarbībā”. Prasības pieteikumam pievienota izdrukā ar minēto nosaukumu. Raksta tekstu prasītājs prasības pieteikumam nav pievienojis. Tāds nav atrodamas arī pievienotajā zibatmiņā (lietas 1. sēj. 17. lapa).

5. 2019. gada 13. jūlijā SIA „MEDIJU NAMS” portālā nra.lv publicēts raksts „VAKARA ZIŅAS. Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta”, kurā cita starpā ietverts teksts „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.” (<https://nra.lv/vakara-zinas/286242-vakara-zinas-dimitere-aicina-kivicu-nakt-pie-prata.htm>).

6. 2019. gada 21. jūlijā SIA „MEDIJU NAMS” portālā nra.lv publicēts raksts „VAKARA ZIŅAS. Dimiters: Sekas Kiviča meliem var būt visai nopietnas” (<https://nra.lv/vakara-zinas/286887-vakara-zinas-dimitters-sekas-kivica-meliem-var-but-visai-nopietnas.htm4>), kas 2019. gada 19. jūlijā publicēts žurnāla „Vakara Ziņas” papīra formāta izdevumā. Rakstā ietverta šāda informācija: „Neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā, Dimiters Vakara Ziņām atsūtīja vēstuli, kurā atklāja, ka saskaņā ar likuma pantu par nepatiesu apsūdzību un tās pavairošanu publiskajā telpā sekas Kiviča apmelojumam var būt visai nopietnas.”

7. 2020. gada 9. janvārī tīmekļvietnes YuoTube kanālā ievietots Jāņa Krīvēna veidotā raidījuma „Pāļa bazars” videoieraksts ar atbildētāja Andra Kiviča interviju ar nosaukumu „Andris Kivičs uzskata Artusu Kaimiņu par meli un „slidenu zuti”” (<https://youtu.be/aGFOT9fxb-Y>).

8. 2020. gada 9. janvārī SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook profilā kopīgots minētais raidījuma „Pāļa bazars” videoieraksts ar atbildētāja Andra Kiviča interviju ar pavadošo tekstu „Nepalaid garām Pāļa bazars jaunāko epizodi ar skandalozo mūziķi Andri Kiviču!”

Lietā nav strīda par to, ka iepriekš nosauktās informācijas ir izplatītas publiski, t.i., nenoteiktam personu lokam, gan mutiski, gan rakstveidā Internetā atbildētāju izveidotos profilos un papīra formātā izdotā žurnālā.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētāja A. Kiviča paustā ziņa „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu Padomju laikā, cietumā. Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība” ir viņa godu un cieņu aizskaroša. Lūdzis atzīt prasības pieteikumā minētās apmelojošās ziņas par godu un cieņu aizskarošām, kā arī lūdzot atzīt par godu un cieņu aizskarošu SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 12. jūlija žurnāla „Vakara Ziņas” virsrakstu „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā”, publikācijas teksta daļas „Runas par to, ka Kasparš Dimiters ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen”; „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltīja nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu”; 2019. gada 19. jūlija žurnālā „Vakara Ziņas” vārdus „Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā”.

Atbildētājs Andris Kivičs savā paskaidrojumā prasību atzinis daļēji, norādot, ka tas, ko teicis video daļēji ir patiesība, cietumā K. Dimiters nav sēdējis, bet ir bijis klāt izvarošanā, ko pierādīt nevar.

Atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” prasību neatzīst, tās pārstāvim norādot, ka atbildētāja nav apgalvojusi (nav apstiprinājusi), ka prasītājs ir izvarojis un sēdējis cietumā.

Atbildētāja SIA „MEDIJU NAMS” prasību neatzīst, tās pārstāvei norādot, ka žurnāls „Vakara Ziņas” un portāla nra.lv ir paudusi tikai ziņu par to, ka Kivičs vaino Dimiteru. Nekāda cita ziņa no SIA „MEDIJU NAMS” nav izskanējusi, tā nav paudusi ne piekrišanu, ne atbalstu Kiviča teiktajam.

Savukārt atbildētāja SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” prasību neatzīstot, savu pozīciju pamatojusi ar to, ka nevar būt atbildētāja lietā.

Lietas pareizā izspriešanā vispirms ir dodama norāde uz svarīgākajām tiesību normām, kas regulē tiesības gan uz vārda brīvību, gan uz goda un cieņas aizsardzību.

Latvijas Republikas Satversmes 95. pantā noteikts, ka valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu. Vienlaikus noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus (Satversmes 100. pants). Šīs tiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību (Satversmes 116. pants).

Vārda brīvība nav absolūta, un, ņemot vērā tās ietekmi uz sabiedrību, vārda brīvības īstenošana tiek saistīta ar zināmiem pienākumiem un atbildību. Goda un cieņas aizsardzība kā viens no leģitīmiem mērķiem vārda brīvības ierobežošanai ir paredzēta gan Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, gan ANO Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām. Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk-Konvencija) 10. panta otro daļu iejaukšanās vārda brīvības īstenošanā var būt attaisnojama, bet tikai tad, ja tā ir paredzēta likumā un ir pamatota ar kādu no konvencijas minētajā pantā norādītajiem leģitīmajiem mērķiem, tostarp, lai aizsargātu citu cilvēku cieņu un tiesības, un ja šāda iejaukšanās ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā. Savukārt pakta 19. panta 3. punkts paredz ierobežojumus „citu personu tiesību un reputācijas respektēšanai”.

Paktā tiek lietots vārds „reputācija”, bet konvencijā „cieņa”. Taču līdzšinējā Eiropas Cilvēktiesību tiesas prakse dod pamatu uzskatīt, ka starp šiem jēdzieniem abu dokumentu kontekstā nepastāv būtiskas atšķirības. Jēdzieni „reputācija” un „cieņa” daļēji pārklājas arī ar terminu „gods”, jo ir saistāmi ar personas uzvedības atbilstību sabiedrībā pieņemtām morāles normām. Vienlaikus ir saskatāmas arī atšķirības. Ar terminu „gods” vairāk tiek saprasts personas pašnovērtējums, toties termini „reputācija” un „cieņa” norāda uz citu sabiedrības locekļu sniegto personas vērtējumu (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010. gada 9. jūnija spriedums lietā Nr. SKC-156/2010 10.pnkt.).

Savukārt Civillikuma 2352.¹ pants un likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 7. panta piektā daļa nosaka ierobežojumus vārda brīvībai ar mērķi aizsargāt citu cilvēku godu un cieņu.

Saskaņā ar Civillikuma 2352.¹ panta noteikumiem katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai. Savukārt panta trešajā daļā noteikts, ja kāds prettiesiski aizskar personas godu un cieņu mutvārdiem, rakstveidā vai ar darbiem, tad viņam jādod atlīdzība (mantiska kompensācija). Atlīdzības apmēru nosaka tiesa.

Civillikuma komentāros norādīts, ka šī panta izpratnē ar goda un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanu ir jāsaprot to publiska, mutiska vai rakstiska izziņošana ar masu informācijas līdzekļu (TV, radio, avīžu, interneta utt.) palīdzību vai citādi paziņojot tās nenoteiktam personu lokam (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.) prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā – „Mans Īpašums”, Rīga, 1998.g.,635.lpp).

No minēto tiesību normu satura izriet, ka par personai nodarīto kaitējumu, izplatot nepatiesas, godu un cieņu aizskarošas ziņas ir atbildīgs šo ziņu izplatītājs, kā arī ziņu patiesuma pierādīšanas pienākums ir ziņu izplatītājam.

Savukārt pienākums atsaukt izplatītās ziņas ziņu izplatītājam var iestāties tikai tad, ja tās ir gan nepatiesas, gan arī tādas, kas aizskar godu un cieņu.

Lai izvērtētu prasības pamatotību pret katru no atbildētājiem - Andri Kiviču, SIA „TV NET GRUPA”, SIA „MEDIJU NAMS” un SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” - vispirms attiecībā pret katru no tiem nepieciešams konstatēt: 1) vai publiski izteiktā informācija ir ziņas vai viedoklis; 2) vai ziņas jeb faktus ir iespējams pakļaut patiesības pārbaudei un to pastāvēšana var tikt pierādīta; 3) vai tās aizskar personas godu un cieņu.

Juridiskajā literatūrā pausta atziņa, ka godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšana ir viens no tiesiskās ietekmēšanas līdzekļiem. Goda un cieņas civiltiesiskā aizstāvēšana nav atkarīga no godu un cieņu aizskārušās personas vainas. Prasītājam jāpierāda tikai godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanas fakts, atbildētāja uzdevums ir atspēkot prasību, pierādot ziņu patiesumu (sk. K.Torgāns. Saistību tiesības. Otrais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 484.lp).

Tiesa atzīst par pierādītu, ka ar prasības pieteikumam pievienotajā zibatmiņā esošo failu no tīmekļvietnes Instagram (lietas 17. lapa), pierādīts, ka 2019. gada 8. jūlijā tīmekļvietnē

Instagram profilā kivicsskulme atbildētājs Andris Kivičs ir ievietojis mutisku video paziņojumu, tādējādi to publiskojot, ar šādu tekstu (tiesas ieskatā spriedumā atspoguļojams paziņojuma pilns teksts):

„Labdien, mani sauc Andris Kivičs, es esmu trīs bērnu tēvs, es neesmu homoseksuāls, es gribu izteikt atbalstu Ralfam Eilandam, savam čomam, brīnišķīgam skatuves māksliniekam, lieliskam izkaidētājam par tēmu: praidis, homoseksualitāte un viendzimuma attiecības.

Es uzskatu, ka tas nav nekas cits kā iespēja pieņemt to, ka cilvēki dzīvo savādāk, redz šo pasauli savādāk, jūtas šinī pasaulē savādāk. Tas nav nekas cits kā sabiedrības vislielākās daļas nespēja pieņemt kaut ko citādu un atšķirīgu no sevis.

Tam nav nekāda sakara ar tradicionālo ģimeni. Tradicionālās ģimenes 70 % Latvijā šķir. Ļoti maz cilvēku Latvijā tradicionālajā ģimenē tiešām mīl viens otru. Nav tā, ka vīri ļoti mīlētu savas sievas, savus vīrus. Pārsvarā ģimenes Latvijā ir kopā tāpēc, ka nekā cita jau nav, pieradums, 10 gadi vai 15 kopā, kredīts un tā tālāk, un joprojām.

Arī bērni nav mūsu valstī prioritāte. Mums trīs bērnu ģimene ir nabadzības riska zonā. Mums pabalsti bērniem ir vienkārši smieklīgi, bērni un ģimene nekad nav bijusi mūsu valsts prioritāte.

Nākošā lieta, ko es gribu pateikt. Katrs, kurš domā, ka homoseksualitāte ir izvēle, pats kaut reizi dzīvē jau ir apsvēris stāties dzimumsakaros ar sava dzimuma pārstāvi.

Tā nav izvēle. Tas ir no dabas iedzimts un viss. Nākošais – radikāli kristieši. Jūs sakāt, ka cilvēkus ir radījis dievs? A ko tad ģejus nav radījis dievs? Tā ir kļūda kaut kāda. Tad ir jautājums: „Dievs kļūdās? Dievs kļūdās?” Sanāk, ka dievs kļūdās. Un pats pēdējais, Kaspar Dimiter, Tu, galvenais praida un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā! Vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to, ka esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā.

Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība. Tev bija jātur mute ciet. Tev bija jāsež visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas. Tu esi pēdējais, kam ir jātaisa mute vaļā. Tu esi radikāls pareizticīgais? Ko saka pareizticība, ko saka ticība? Tas, kurš ir bez vainas, lai pirmais sviež akmeni! Tu esi bez vainas?

Netiesā citus un pats netiksi tiesāts. A ko dari tu visu laiku? Es atbalstu Ralfu Eilandu viņa iniciatīvā. Es atbalstu viņu par to, ka viņš ir atklāts. Mēs ar Lienī savās Facebook tiešraidēs runājam atklāti, tieši, un mums ir prieks, ka Latvijā šī kustība turpinās, cilvēki nāk klajā atklāti ar savām domām, nepopulārām domām, kas lielākai daļai sabiedrības varētu nepatikt. Bet es ļoti cieņu Ralfu Eilandu par viņa drosmi un atklātību. Paldies!”

Atbildētājs Andris Kivičs šādu faktu nenoliedz, savā paskaidrojumā prasību atzīstot daļēji.

No minētā video paziņojuma izriet, ka atbildētājs ir vēlējies paust atbalstu Ralfam Eilandam par viņa atklātību jautājumos par praidi, homoseksualitāti un viendzimuma attiecībām, par ko arī emocionāli pārlicinoši runā vēstījuma pirmajā daļā.

Savukārt minētā paziņojuma paušanas noslēguma daļā atbildētājs A. Kivičs uzrunā prasītāju Kasparu Dimiteru ar vārdiem: „Kaspar Dimiter, Tu, galvenais praida un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā! Vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to, ka esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā.”

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta sestās daļas noteikumiem piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Lai izvērtētu prasības pamatotību attiecībā pret atbildētāju Andri Kiviču, vispirms ir nepieciešams konstatēt, vai strīdus paustā informācija ir ziņas vai viedoklis, jo tikai ziņas jeb fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei un to pastāvēšana var tikt pierādīta, turpretī viedoklis atspoguļo personas subjektīvo novērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu un nevar būt ne patiess, ne nepatiess (sk. Augstākās tiesas Senāta 2011. gada 9. februāra spriedums lietā Nr.SKC-60, 2009.gada 11.februāra spriedums lietā Nr. SKC-42, 2011.gada 5.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-209).

Viedoklis ir personas individuāls vērtējums par kaut ko. To raksturo subjektivitāte, t.i., viedoklis ir balstīts personas individuālos priekšstatos, jūtās, izpratnē un uzskatos. Turklāt subjektīvs vērtējums vienmēr ir saistīts ar pašu personu, kas to pauž un pakļauts subjektīvai

ietekmei. Lai nošķirtu jēdzienus „viedoklis” un „ziņa”, būtiska nozīme piešķirama personas mērķim, t.i., ko tā vēlas panākt publiski izsakoties. Tas, citastarp, izsecināms no paustā viedokļa vai ziņas gramatiskā un sintaktiskā formulējuma un sociālās platformas, kur tas pausts.

Tiesa ņem vērā tiesu praksē nostiprināto atziņu, ka noteicošie kritēriji, lai konstatētu, kuram no jēdzieniem „ziņa” vai „viedoklis” atbilst strīdus paustā informācija ir: 1) izteikuma kopējais konteksts; 2) nozīme, ko šādam izteikuma varētu piešķirt neitrāla persona; 3) izteikuma autora skaidrojumi. Izskatot prasību, nevar vērtēt tikai konkrētas frāzes, bet raksts ir jāvērtē tā kopumā, kā arī situācija, kādā raksts tapa (sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015. gada 24. septembra spriedums lietā Nr. SKC-204/2015; Augstākās tiesas Senāta 2009. gada 25. novembra spriedumā lietā Nr. SKC-276).

Doktrīnā atzīts, ka, lai gan par ziņu izpratne var atšķirties starp informācijas sniedzēju un saņēmēju, tomēr par ziņu jāatzīst tā informācija, kuru iegūst persona, kam šī informācija tikusi domāta (sk. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža vadībā. Rīga:Latvijas Vēstnesis, 2011, 228.lpp.).

Proti, izšķirošais ir sabiedrības uztveršana. Būtiskākā ir nevis izteikuma gramatiskā interpretācija vai tas, kā izteikums pausts – apgalvojuma vai pieņēmuma formā, bet publikācijas vai izteikuma kopējais konteksts. Piemēram, ja kāda persona ir nosaukta par „blēdi”, tad atkarībā no konteksta, tas var būt vērtējams fakts, ja ar to domāts konkrēts krimināls nodarījums. Otrkārt, būtiska nozīme piešķirama tam, kā šādu izteikumu vai sižetu uztvertu neitrāls lasītājs. Vai viņš to, piemēram, vērtētu kā neizdevušos joku vai asu kādas personas kritiku, vai uztvertu kā konkrētu faktu. Treškārt, svarīga var būt paša izteikuma autora piešķirtā nozīme attiecīgajiem izteikumiem (sk. Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību, 2003/2004, 9.lpp.).

No atbildētāja A. Kiviča paustās informācijas konteksta izriet, ka prasītājam K. Dimiteram un atbildētājam A. Kivičam ir atšķirīgi viedokļi par praidi, homoseksuālismu un viendzimuma attiecībām. Par to liecina tas, ka atbildētājs A. Kivičs video ierakstā pēc sava atbalsta paušanas Ralfam Eilandam, kā arī uzskatu paušanas par minētajām tēmām asi uzrunā prasītāju, izsakot vārdus: „Kaspar Dimiter, Tu, galvenais praida un homoseksuālisma apkarotāj Latvijā! Vienreiz piecelies kājās un pasaki skaļi sabiedrībai vai saceri dziesmu par to, ka esi sēdējis cietumā par izvarošanu savā laikā. Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā.”

No lietā esošiem pierādījumiem secināms, ka prasītāja un atbildētāja A. Kiviča savstarpējās attiecības interneta vidē ir acīm redzami saspīlētas. To pierāda portālā LA.LV 2019. gada 17. martā publicētā raksta „Kaspars Dimiers aicina Kiviču ieklausīties: veltījis viņam spēcīgu dziesmu” saturs un tam pievienotās prasītāja sacerētās dziesmas „KIVI ČIVI ČIVI BLŪZS” video ieraksts un dziesmas vārdi, kurā prasītājs paudis negatīvu vērtējumu atbildētāja A. Kiviča uzvedībai un rīcībai, kas atspoguļot interneta vidē (lietas 2. sēj. 180.-182. lapa).

Neskatoties uz minētā video ieraksta teksta konteksta un tīmekļvietnēs prasītāja un atbildētāja A. Kiviča savstarpējo attiecību atspoguļojuma novērtējumu, tiesai nav šaubu par to, ka neitrāls lasītājs uztvertu video ierakstā izteiktos vārdus „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā,” kā faktu par to, ka prasītājs ir izdarījis smagu noziegumu, par ko sēdējis cietumā.

Minētās informācijas uztveri kā faktu pastiprina tālāk atbildētāja A. Kiviča paustais „Daudzi to nezina, bet tā ir taisnība.”

Pamatojoties uz minēto argumentāciju, kā arī ņemot vērā to, ka atbildētāja A. Kiviča paustā informācija par prasītāja izdarītu noziedzīgu nodarījumu un soda izciešanu ir pakļaujama patiesības pārbaudei un tās pastāvēšana var tikt pierādīta, tiesa atbildētāja A. Kiviča video ierakstā pausto informāciju „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā,” atzīst par ziņu.

Tiesa ņem vērā arī to, ka atbildētājs A. Kivičs savā paskaidrojumā savam izteikuma piešķīris ziņas nozīmi, norādot, ka pierādījumu teiktajam nav, kā vien tas, ko jau no 1976. gada runā ar mākslu un mūziku saistītie cilvēki.

Atbildētājs A. Kivičs savā paskaidrojumā atzinis, ka pierādījumu par to, ka K. Dimiteris būtu sēdējis cietumā, viņam nav.

Lietā arī pārējie atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus tam, ka pret prasītāju K. Dimiteru būtu jebkad bijis ierosināts kriminālprocess, ka viņš bijis tiesāts un izcietis cietumsodu.

Savukārt prasītājs K. Dimiteris iesniedzis tiesā pierādījumu, Iekšlietu ministrijas Informācijas centra 2020. gada 30. decembra atbildi uz iesniegumu, kurā apliecināts, ka Sodurēģistrā nav ziņu par K. Dimitera, personas kods 010557-10531, notiesāšanu vai izcietu cietumsodu (lietas 2. sēj. 102. lapa).

Atbilstoši krimināltiesībās noteiktajai nevainīguma prezumpcijai ikviena persona ir nevainīga, kamēr tās vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā. Apgalvojums par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu nedrīkst būt izteikts, ja to nav konstatējušas kompetentās tiesību sargājošās institūcijas. Personas nepatiesa apsūdzēšana smagu noziegumu izdarīšanā ir smagākais personas goda un cieņas aizskaršanas veids. Noziedzīgi nodarījumi aizskar sabiedrības tiesības un intereses, un tādējādi sabiedrība izturas nosodoši pret noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem.

Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. panta noteikumiem ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un korespondences neaizskaramību.

Personas reputācija nav tieši pieminēta Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā, tomēr konvencija paredz reputācijas aizsardzību, jo īpaši ar atsauci uz reputāciju kā vienu no likumīgajiem mērķiem, kas varētu attaisnot iejaukšanos izteiksmes brīvībā (10. pants). Eiropas Cilvēktiesību tiesa atzinusi, ka konvencijas 8. pants aizsargā personas reputāciju pret apmelojošiem paziņojumiem, kas „sasnieguši” zināmu smaguma pakāpi, un šādas publikācijas traucē personas tiesības uz privāto dzīvi (sk. ECT 2013. gada 5. novembra spriedums lietā Puliukienė and Pauliukas v. Lithuania, no. 18310/06). Ne tiesības uz reputāciju, ne vārda brīvība nav absolūtas – starp tām arī nepastāv hierarhiska attiecība – tām ir vienāda vērtība.

Tātad galvenais jautājums nav par izšķiršanos, kurai no tām dot priekšroku, bet gan pat to kā panākt taisnīgu līdzsvaru starp tām. Izšķiršanās par to, kura no abām likumīgajām interesēm atsvērs otru, būs atkarīga no konkrētās lietas konteksta.

Ja vārda brīvība (konvencijas 10. pants) nonāk konfliktā ar tiesībām uz privāto dzīvi (konvencijas 8. pants) Eiropas Cilvēktiesību tiesa noteikusi šādus galvenos līdzsvarošanas kritērijus jeb vērā ņemamus apsvērumus, proti: 1) ieguldījums vispārējas nozīmes debatēs; 2) kritizētās personas publiskais statuss; 3) personas, uz kuru attiecas kritika, iepriekšējā darbība/rīcība; 4) patiesības aizstāvēšana (ja runa satur paziņojumus par faktiem); 5) publikācijas saturs, forma un sekas. Turklāt jāņem vērā runas intensitāte un tās ietekme uz personas reputāciju (sk. ECT 2010. gada 6. aprīļa spriedums lietā Ruokanen and Others v. Finland, ECT 2001. gada 27. februāra spriedums lietā Jerusalem v. Austria, ECT 2006. gada 14. decembra spriedums lietā Karman v. Russia).

Tiesa ņem vērā to, ka neitrālam klausītājam tika sniegtas ziņas par prasītāju K. Dimiteru, kas rada priekšstatu par to, ka viņš izdarījis krimināli sodāmas darbības, kas, neapšaubāmi, ietekmēja sabiedrības viedokli un sabiedrisko vērtējumu par prasītāju, kas savukārt rada negatīvu attieksmi un maldīgu iespaidu par viņu.

Konkrētajā lietā par goda un cieņas aizskārumu liecina jau tas, ka atbildētāja A. Kiviča video ierakstā paustās ziņas ir nepatiesas, jo jebkurai personai ir tiesības paļauties, ka par viņu tiks paustas patiesas un pārbaudītas ziņas.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnēs Instagram un Facebook paustās ziņas pret prasītāju „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā,” ir nepatiesas un tādas, kas pārkāpj pieļaujamo vārda brīvības robežu, aizskarot prasītāja goda un cieņu.

Pie minētiem, lietā konstatētajiem faktiem attiecībā par to, ka atbildētājs A. Kivičs video ierakstā paužot godu un cieņu aizskarošas ziņas par to, ka prasītājs K. Dimters ir savā laikā izdarījis iespējamu krimināli sodāmu rīcību, nav pierādījis minēto izplatīto ziņu atbilstību patiesībai, saskaņā ar Civillikuma 2352.¹ panta pirmās daļas noteikumiem prasītājam ir tiesības prasīt atsaukt tās tiesas ceļā.

Tiesa atzīst, ka prasītājs nav iesniedzis pierādījumus saviem apgalvojumiem par to, ka pēc atbildētāja A. Kiviča video ieraksta publicēšanas būtu nodarīts kaitējums prasītāja reputācijai un būtu radīti zaudējumi sakarā ar negūtiem ienākumiem profesionālajā mūziķa darbībā.

Taču tiesa ņem vērā to, ka gods un cieņa ir ētikas un morāles kategorija. Tādēļ nepatieso ziņu izplatīšana sabiedrībā par prasītāja it kā izdarīto krimināli sodāmu rīcību pagātnē nenoliedzami atstājusi negatīvu iespaidu uz prasītāja privāto dzīvi un radījusi papildus garīgas ciešanas. Līdz ar to secināms, ka nemantisks kaitējums (goda un cieņas aizskārums) nepatiesas informācijas izplatīšanas gadījumā tiek prezumēts.

Ņemot vērā tiesas atzīto par to, ka atbildētāja A. Kiviča video ierakstā paustās nepatiesās ziņas ir aizskārušas prasītāju godu un cieņu, saskaņā ar Civillikuma 2352.¹ panta pirmās un otrās daļas noteikumiem atbildētājam A. Kivičam ir uzliedzams par pienākumu atsaukt prasītāju K. Dimiteru godu un cieņu aizskarošās ziņas tādā pašā veidā, kādā tās tika izplatītas atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnes Instagram profilā kivicsskulme un Facebook profilā Andris Kivičs ievietojot 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ziņu atsaukumu video ieraksta formā ar šādu tekstu: „Es, Andris Kivičs atsauku kā nepatiesas 2019. gada 8. jūlijā tīmekļvietnē Instagram profilā kivicsskulme un Facebook profilā Andris Kivičs video formātā paustās ziņas „Kaspar Dimiter, Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā.”

Tiesa par nepamatotu atzīst prasītāja prasījumu daļā par pienākuma uzlikšanu atbildētājam A. Kivičam atvainoties par iepriekš norādītās informācijas paušanu, jo Civillikuma 2352.¹ pants neparedz tiesības prasīt atvainošanos par godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanu.

Tiesa norāda, ka šāda pienākuma uzlikšana paredzēta likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 21. pantā un attiecināma tikai uz masu informācijas līdzekļiem attiecībā par patiesībai neatbilstošu ziņu publicēšanu (pārraidīšanu).

Saskaņā ar likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 21. panta pirmās daļas noteikumiem fiziskās vai juridiskās personas ir tiesīgas pieprasīt, lai masu informācijas līdzekļi atsauk par tām publicētās (pārraidītās) ziņas, ja tās neatbilst patiesībai. Citos goda un cieņas aizskarošanas gadījumos ir tiesības prasīt atvainošanos.

No minētās tiesību normas pirmās daļas noteikumiem izriet, ka prasība atsaukt ziņas, kas ir nepatiesas, izslēdz iespēju prasīt atvainošanos.

Tiesa atzīst par pamatotu prasītāja prasījumu par mantiskās kompensācijas piedziņu. Taču tās apmērs nosakāms pēc visu atbildētāju publiskotās informācijas izvērtēšanas.

Kā nākamā ir novērtējama atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portālos tvnet.lv un apollo.lv 2019. gada 8. jūlijā publicētā prasītāja apstrīdētā informācija, kas publicēta rakstos ar vienādu nosaukumu „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” (lietas 1. sēj. 19., 20. lapa).

No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītāja ieskatā minētajos rakstos ir pausta viņa godu un cieņu aizskarošās ziņas ar vārdiem: „Tāpat Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāsēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas”.

No minētajiem rakstiem izriet, ka atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” portālos tvnet.lv un apollo.lv ir informējusi savus lasītājus par to, ka atbildētājs A. Kivičs iepriekš izvērtētajā video ierakstā ir skarbi vērsies pret homofobiem un radikāliem kristiešiem, par ko vēstī raksta virsraksts.

Raksta pirmajā daļā abi portāli informē par tā brīža aktuālāko sociālajos tīklos apspriesto dziedātāja Ralfa Eilanda ierakstu par tematu homoseksualitāte Latvijā, kam pievienojies arī A. Kivičs.

Tālāk tiek citēta daļa no atbildētāja A. Kiviča publiskotā video ieraksta attiecībā par atbalsta izteikšanu Ralfam Eilandam, raksta noslēgumā informējot, ka tāpat Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāsēž visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs.

Atbilstoši iepriekš paustajai argumentācijai attiecībā par to, vai atbildētāja A. Kiviča izplatītā informācija ir ziņas vai viedoklis, tiesa atzīst, ka abos minētajos portālos apollo.lv un tvnet.lv rakstos paustā informācija ir ziņa, jo tās patiesīgums ir pārbaudāms.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” iepriekš norādīto portālu rakstos paustā informācija par atbildētāja A. Kiviča publiskotajos video izplatīto informāciju atbilst patiesībai. Minēto pierāda tiesas iepriekš konstatētie fakti attiecībā par atbildētāja A. Kiviča publiskoto video ierakstu savos tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos, ko atbildētājs A. Kivičs ir atzinis, ko pierāda arī iepriekš nosauktie pierādījumi.

Tiesa nekonstatē, ka minētajos rakstos būtu pausta informācija par prasītāja izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tajos ir pausta tikai informācija par to, ko atbildētājs A. Kivičs ir paudis savā publiskotajā video ierakstā.

Tādējādi pie apstākļiem, ka tiesa SIA „TVNET GRUPA” portālos tvnet.lv un apollo.lv 2019. gada 8. jūlijā publicētajos rakstos „Kivičs asi vērsas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” pausto informāciju par to, ka Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam Kasparam Dimiteram, apgalvojot, ka viņš reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu. „Tev bija jātur mute ciet un jāsež visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs, atzinusi par patiesu, tā nerada prasītājam tiesības lūgt tās atsaukt, kā arī nerada tiesības uz atlīdzību par goda un cieņas aizskārumu.

Papildus minētajos rakstos ietvertās informācijas novērtējumam ir sniedzams novērtējams atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāla tvnet.lv rakstā zem vārdiem Kasparam Dimiteram ievietotajai hipersaitei uz atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnē Instagram izveidotajā profilā ievietoto video paziņojumu.

Tiesas ieskatā, novērtējot minētās hipersaites tiesiskās sekas, ir ņemamas vērā judikatūra, konkrēti Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2019. gada 3. maija spriedumā lietā *Magyar Jeti ZRT pret Ungāriju* paustās atziņas un secinājumi (<https://laweuro.com/?p=3058>).

Atbilstoši minētajā spriedumā norādītajam hipersaišu mērķis ir, novirzot uz citām lapām un tīmekļa resursiem, ļaut interneta lietotājiem pārvietoties uz un no materiāla tīklā, kam raksturīgs milzīgs informācijas apjoms. Hipersaites veicina netraucētu interneta darbību, padarot informāciju pieejamu, saistot to viena ar otru.

Hipersaites kā ziņošanas paņēmiens būtībā atšķiras no tradicionālajām publicēšanas darbībām, jo parasti tās tikai novirza lietotājus uz citur internetā pieejamu saturu. Tie nesniedz auditorijai saistītos apgalvojumus un nepaziņo tā saturu, bet tikai palīdz pievērst lasītāju uzmanību materiāla esamībai citā tīmekļa vietnē.

Vēl viena hipersaišu atšķirīgā iezīme salīdzinājumā ar informācijas izplatīšanas darbībām ir tāda, ka persona, kas atsaucas uz informāciju, izmantojot hipersaiti, nekontrolē tās tīmekļa vietnes saturu, kurai hipersaite nodrošina piekļuvi un kas var tikt mainīta pēc saites izveides – dabisks izņēmums ir, ja hipersaite norāda uz saturu, kuru kontrolē viena un tā pati persona. Turklāt sākotnējais izdevējs jau ir darījis pieejamu saturu aiz hipersaites vietnē, uz kuru tas novirza, nodrošinot neierobežotu piekļuvi sabiedrībai.

Līdz ar to, ņemot vērā hipersaišu īpatnības, jautājums par to, vai hipersaites ievietošana var izraisīt atbildību, katrā gadījumā ir jāizvērtē individuāli, ņemot vērā vairākus elementus.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa minētajā spriedumā norādījusi uz sekojošiem būtiskiem aspektiem analizējot hipersaites izveidotāja atbildību: 1) vai žurnālists atbalstījis apstrīdēto saturu; 2) vai žurnālists atkārtojis apstrīdēto saturu (neapstiprinot to); 3) vai žurnālists tikai ievietojis hipersaiti uz apstrīdēto saturu (neapstiprinot vai neatkārtojot to); 4) vai žurnālists zinājis vai varējis zināt, ka apstrīdētais saturs ir apmelojošs vai citādi nelikumīgs; 5) vai žurnālists rīkojies godprātīgi, ievēroja žurnālistikas ētiku un veica atbildīgā žurnālistikā paredzēto rūpību.

Konkrētajā lietā atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāla tvnet.lv rakstā ievietotā hipersaite ar vārdiem Kaspars Dimiteris iekļauta paustajā informācijā par to, ka Kivičs veltījis īpaši asus vārdus dziesminiekam, kā arī pēc hipersaites aprakstot to, ka asie vārdi izpaudušies kā apgalvojums par to, ka K. Dimiteris reiz sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu, kam seko A. Kiviča video ierakstā paustās informācijas atkārtojums - „Tev bija jātur mute ciet un jāsež visklusākajā stūrī ar savu ģitāriņu, un jāsacer savas jocīgās dziesmiņas,” tā Kivičs.

Rakstā nav norādīts, kur minētais atbildētāja A. Kiviča video ieraksts atrodams. Rakstā nekādā veidā nav norādīts arī uz to, ka apgalvojumi, kas pieejami, izmantojot hipersaiti, būtu patiesi vai ka portāls tvnet.lv uzņēmies atbildību par tiem, nav dots vērtējums A. Kiviča paustajam.

Tāpat atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāls tvnet.lv nekādā veidā nav distancējies no tās informācijas, ko paudis atbildētājs A. Kivičs video ierakstā.

Biedrības „Latvijas Mediju ētikas padome” Ētikas kodeksa 4.6.1. punktā noteikts, ka plašsaziņas mediji izvairās no nepārbaudītas informācijas publicēšanas.

Līdz ar to par minētā Ētikas kodeksa punkta pārkāpumu atzīstams tas, ka portāls tvnet.lv ievietojis hipersaiti uz atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnē Instagram izveidotajā profilā ievietoto video paziņojumu, nepārbaudot atbildētāja A. Kiviča pausto informāciju par prasītāja sodāmību.

Tiesai nav šaubu par to, ka atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāla tvnet.lv satura veidotāji zināja vai varēja zināt, ka ar hipersaiti ievietotā informācija ir ziņas, ka tās ir apmelojošas un nepatiesas, jo atbildētāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu tam, ka uz raksta ievietošanas brīdi būtu pastāvējis jebkāds pamats pretējam uzskatam.

Līdz ar to tiesas ieskatā hipersaites ievietošana kontekstā, kas ietver gan atbildētāja A. Kiviča video ierakstā paustās informācijas īsu atstāstījumu un papildināts ar A. Kiviča paustās informācijas daļas atkārtojumu, neskatoties uz norādīto, ka asos vārdus prasītājam veltījis atbildētājs A. Kivičs, piešķir rakstā sniegtajai informācijai apmelojošu nozīmi.

Minēto apsvērumu dēļ atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāla tvnet.lv 2019. gada 8. jūlijā publicētajā rakstā „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” zem vārdiem Kaspāram Dimiteram ievietotā hipersaite uz atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnē Instagram un Facebook 2019. gada 8. jūlijā video ieraksta formā ievietoto informāciju, ir pielīdzināma informācijas tālākai izplatīšanai.

Nemot vērā tiesas augstāk atzīto par to, ka atbildētāja A. Kiviča video ierakstā paustā nepatiesā informācija ir aizskārusi prasītāja godu un cieņu, saskaņā ar Civillikuma 2352.¹ panta pirmās un otrās daļas noteikumiem arī atbildētājai SIA „TVNET GRUPA” ir uzliekams par pienākumu atsaukt prasītāju K. Dimiteru godu un cieņu aizskarošās ziņas tādā pašā veidā, kādā tās tika izplatītas, portāla tvnet.lv ievietojot 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ziņu atsaukumu ar šādu tekstu: „SIA „TVNET GRUPA” atsauc portālā tvnet.lv 2019. gada 8. jūlijā publicētajā rakstā „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” ar vārdiem Kaspāram Dimiteram ievietotās hipersaites publiskoto informāciju „Kaspar Dimiter, Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā”, kas sākotnēji, 2019. gada 8. jūlijā, publicēta Andra Kiviča izveidotajos profilos tīmekļvietnēs Instagram un Facebook video ieraksta formā”.

Tiesa atzīst par pamatotu arī prasītāja prasījumu pret atbildētāju SIA „TVNET GRUPA” par mantiskās kompensācijas piedziņu. Taču, kā jau tiesa norādījusi iepriekš, tās apmērs nosakāms pēc visu atbildētāju publiskotās informācijas izvērtēšanas.

Minēto apsvērumu dēļ prasība pārējā daļā pret atbildētāju SIA „TVNET GRUPA”, kas saistīta ar portālos apollo.lv un tvnet.lv 2019. gada 8. jūlijā publicētajos rakstos „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” pausto informāciju, kā nepamatota noraidāma.

Kā nākamā ir novērtējama atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 12. jūlijā papīra formāta žurnālā „Vakara Ziņas” publicētajā rakstā „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Līga Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta” paustā informācija.

No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītāja ieskatā minētajā rakstā ir pausta viņa godu un cieņu aizskarošās ziņas ar vārdiem: „Runas par to, ka Kaspars Dimiteris ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir klīdušas jau sen. Kaspars pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp tiem,” „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kaspāram Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiteris esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu”.

Novērtējot visa rakstu kopumā, tā kontekstu, redzams, ka raksta ievaddaļā lasītāji tiek informēti par to, ka atbildētājs A. Kivičs tiešraides sociālajā vietnē Facebook dziesminiekam

Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.

Tāpat rakstā lasītāji tiek informēti par to, ka par minēto lietas kursā ir prasītāja sieva, kas kopā ar prasītāju vēlas palīdzēt A. Kiviču vest pie prāta. Raksta lielāko daļu veido prasītāja sievas paustais viedoklis, kurā viņa pauž, ka tā nav taisnība, ko teicis A. Kivičs, ka par to runā četrdesmit gadus. Tāpat rakstā ir atspoguļots prasītāja sievas viedoklis par savstarpējām attiecībām viņas ģimenē, novēlējumi un padomi A. Kivičam un viņa bijušajai sievai, kā arī viedoklis par A. Kiviča personības izmaiņām.

Pirms raksta ievaddaļas uz prasītāja fotoattēla ir ievietots teksts: „Runas par to, ka Kaspars Dimiters ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen. Kaspars pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp tiem.”

Atbilstoši iepriekš paustajai argumentācijai attiecībā par to, vai izplatītā informācija ir ziņas vai viedoklis, tiesa atzīst, ka rakstā ietvertā informācija „Runas par to, ka Kaspars Dimiters ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen. Kaspars pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp tiem,” ir atzīstama par ziņu, jo tā ir pārbaudāma.

To apliecina paša prasītāja sniegtā intervija ziņu portālam Delfi 2009. gada 16. maijā publicētajā intervijā, kurā prasītājs apliecina, ka „skumjākais ir jau nez kurā paaudzē atgremotie stāsti par manu „sēdēšanu par izvarošanu, „Cēsu kolonijā” un tamlīdzīgi.[..] Jā, esmu piedalījies kautiņos, dzeršanās [..], taču nekad neesmu fiksēts nevienā kriminālā epizodē un nekad neesmu tiesāts.” (lietas 2. sēj. 175. lapa).

Tāpat arī rakstā ietvertie vārdi „Andris Kivičs [..] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu” ir atzīstama par ziņu, jo ir pārbaudāmi.

Tiesa nekonstatē, ka minētajā rakstā būtu pausta informācija par prasītāja izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tajā ir pausta tikai informācija par to, ko atbildētājs A. Kivičs ir paudis savā publiskotajā video ierakstā.

Savukārt to, ka norādīto informāciju par prasītāju ir paudis atbildētājs A. Kivičs, pierāda tiesas iepriekš konstatētie fakti attiecībā par atbildētāja A. Kiviča publiskoto video ierakstu savos tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos, ko atbildētājs A. Kivičs ir atzinis, ko pierāda arī iepriekš nosauktie pierādījumi.

Tādējādi pie apstākļiem, ka atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 12. jūlijā papīra formātā žurnālā „Vakara Ziņas” publicētajā rakstā „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Līga Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta” pausto informāciju - „Runas par to, ka Kaspars Dimiters ir atradies ieslodzījumā par sievietes izvarošanu laikā, kad Latvija bija Padomju Savienības sastāvā, ir kļūdušas jau sen. Kaspars pirms kāda laika gan publiski ir atzinies savos grēkos, tomēr sievietes izvarošana, kā viņš pats un Līga apgalvo, nekad nav bijusi starp tiem,” „Andris Kivičs [..] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu,” – tiesas atzinusi par patiesu, tā nerada prasītājam tiesības lūgt to atsaukt, kā arī nerada tiesības uz atlīdzību par goda un cieņas aizskārumu.

Tiesa nevērtē prasītāja norādīto 2019. gada 12. jūlijā atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” portālā nra.lv publicēto rakstu „VAKARA ZIŅAS. Skandāls! Kivičs vaino Dimiteru seksuālā vardarbībā”, jo prasības pieteikumam nav pievienots šī raksta teksts, tas nav atrodams arī pievienotajā zibatmiņā (lietas 1. sēj. 17. lapa).

Kā nākamā ir novērtējama atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 13. jūlijā portālā nra.lv publicētajā rakstā „VAKARA ZIŅAS. Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta” pausta informācija.

No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītāja ieskatā minētajā rakstā ir pausta viņa godu un cieņu aizskarošas ziņas ar vārdiem: „Andris Kivičs [..] dziesminiekam Kasparam Dimiteram veltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.”

Novērtējot visa rakstu kopumā, tā kontekstu, redzams, ka tajā konspektīvi pārnesta informācija no SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 12. jūlijā papīra formāta žurnālā „Vakara Ziņas” publicētajā rakstā „Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Līga Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta” paustā informācija.

Raksta ievaddaļā lasītāji tiek informēti par to, ka atbildētājs A. Kivičs tiešraides sociālajā vietnē Facebook dziesminiekam Kasparam Dimiteram vēltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu.

Tāpat rakstā lasītāji tiek informēti par to, ka par minēto lietas kursā ir prasītāja sieva, kas kopā ar prasītāju vēlas palīdzēt A. Kiviču vest pie prāta. Raksta lielāko daļu veido prasītāja sievas paustais viedoklis, kurā viņa pauž, ka tā nav taisnība, ko teicis A. Kivičs, ka par to runā četrdesmit gadus. Tāpat rakstā ir atspoguļots prasītāja sievas viedoklis par savstarpējām attiecībām viņas ģimenē, novēlējumi un padomi A. Kivičam un viņa bijušajai sievai, kā arī viedoklis par A. Kiviča personības izmaiņām.

Tiesa nekonstatē, ka minētajā rakstā būtu pausta informācija par prasītāja izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tajā ir pausta tikai informācija par to, ko atbildētājs A. Kivičs ir paudis savā publiskotajā video ierakstā.

Atbilstoši iepriekš paustajai argumentācijai attiecībā par to, vai izplatītā informācija ir ziņas vai viedoklis, tiesa atzīst, ka rakstā ietvertā informācija „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram vēltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu” ir atzīstami par ziņu, jo ir pārbaudāmi.

To, ka norādīto informāciju par prasītāju ir paudis atbildētājs A. Kivičs, pierāda tiesas iepriekš konstatētie fakti attiecībā par atbildētāja A. Kiviča publiskoto video ierakstu savos tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos, ko atbildētājs A. Kivičs ir atzinis, ko pierāda arī iepriekš nosauktie pierādījumi.

Tādējādi pie apstākļiem, ka atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 13. jūlijā portālā nra.lv publicētajā rakstā „VAKARA ZIŅAS. Dimitere aicina Kiviču nākt pie prāta” paustā informācija „Andris Kivičs [...] dziesminiekam Kasparam Dimiteram vēltījis nopietnu apvainojumu, atklājot, ka savulaik Dimiters esot sēdējis cietumā par sievietes izvarošanu,”- tiesa atzinusi par patiesu, tā nerada prasītājam tiesības lūgt to atsaukt, kā arī nerada tiesības uz atlīdzību par goda un cieņas aizskārumu.

Kā nākamā ir novērtējama atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 21. jūlijā portālā nra.lv publicētajā rakstā raksts „VAKARA ZIŅAS. Dimiters: Sekas Kiviča meliem var būt visai nopietnas” paustā informācija.

No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītāja ieskatā minētajā rakstā ir pausta viņa godu un cieņu aizskarošas ziņas ar vārdiem: „Neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā [...]”

Novērtējot visa rakstu kopumā, tā kontekstu, redzams, ka tā ievaddaļā ir atsauce uz iepriekšējā žurnāla numurā rakstīto par to ka A. Kivičs publiskajā telpā apsūdzēja savu kolēģi Kasparu Dimiteru izvarošanā. Raksta turpinājumā paustas, ka „neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā, Dimiters „Vakara Ziņām” atsūtījis vēstuli, kurā atklājis, ka Kiviča apmelojumam un tā pavairošanai publiskajā telpā var būt visai nopietnas. Nobeigumā pausta prasītāja nosūtītā informācija par 157. pantu.

Tiesa nekonstatē, ka minētajā rakstā būtu pausta informācija par prasītāja izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tajā ir pausta tikai informācija par to, ko atbildētājs A. Kivičs ir paudis savā publiskotajā video ierakstā.

Atbilstoši iepriekš paustajai argumentācijai attiecībā par to, vai izplatītā informācija ir ziņas vai viedoklis, tiesa atzīst, ka rakstā ietvertā informācija „Neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā” - ir atzīstami par ziņu, jo ir pārbaudāma.

To, ka norādīto informāciju par prasītāju ir paudis atbildētājs A. Kivičs, pierāda tiesas iepriekš konstatētie fakti attiecībā par atbildētāja A. Kiviča publiskoto video ierakstu savos

tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos, ko atbildētājs A. Kivičs ir atzinis, ko pierāda arī iepriekš nosauktie pierādījumi.

Tādējādi pie apstākļiem, ka atbildētājas SIA „MEDIJU NAMS” 2019. gada 21. jūlijā portālā nra.lv publicētajā rakstā raksts „VAKARA ZIŅAS. Dimiteris: Sekas Kiviča meliem var būt visai nopietnas” paustā informācija „Neilgi pēc tam, kad Kivičs vienā no savām tiešraidēm vērsās pret Kasparu Dimiteru ar nopietnu apsūdzību par izvarošanu, kuras dēļ dziesminieks it kā pirms daudziem gadiem sēdējis cietumā [..],” - tiesa atzinusi par patiesu, tā nerada prasītājam tiesības lūgt to atsaukt, kā arī nerada tiesības uz atlīdzību par goda un cieņas aizskārumu.

Minēto apsvērumu dēļ prasība daļā pret atbildētāju SIA „MEDIJU NAMS” pilnībā kā nepamatota noraidāma.

Kā nākamā ir novērtējama 2020. gada 9. janvārī tīmekļvietnes YuoTube kanālā ievietotais Jāņa Krīvēna veidotā raidījuma „Pāļa bazars” videoieraksts ar J. Krīvēna interviju ar atbildētāju Andra Kiviča ar nosaukumu „Andris Kivičs uzskata Artusu Kaimiņu par meli un „slidenu zuti”” (<https://youtu.be/aGFOT9fxb-Y>) paustā informācija.

No prasības pieteikuma papildinājumu satura izriet, ka prasītāja ieskatā minētajā raidījuma „Pāļa bazars” ir pausta viņa godu un cieņu aizskarošas ziņas ar vārdiem: „Nu, Dimiter, tu stāvi pie ratiem, jo tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls.”

Tiesas ieskatā, lai novērtētu minēto informāciju ir jāvērtē visa raidījuma saturs kopumā.

Noklausoties pilnu raidījuma saturu, tiesa konstatē, ka raidījumu vada Jānis Krīvēns, kurš uz interviju uzaicinājis atbildētāju A. Kiviču. Raidījuma ieraksta pilns laiks ir 56,23 minūtes.

Tajā raidījuma vadītājs Jānis Krīvēns, nodēvējot A. Kiviču par aizvadītā gada skandalozāko personu, uzdod A. Kivičam dažādus jautājumus, uz kuriem atbildot A. Kivičs stāsta par attiecībām savā ģimenē, par attiecībām ar Kasparu Dimiteru, sniedz komentārus par intervētajām parādītajiem fotoattēliem, pauž viedokli par politiku, savu pieredzi tajā, par raidījumu „Rampas ugunis”, sniedz Latvijas šovbiznesa vērtējumu, kā arī pauž savus uzskatus par reliģiju, atklājot savas vērtības.

Intervijas laikā informāciju saistībā ar K. Dimiteru no kopā 56,23 minūtēm pauž trīs minūtes no ieraksta 12.09 minūtes līdz 15.10 minūtei.

Intervijas saturs šajā laikā ir sekojošs:

„J. Krīvēns: Jums jau bija kreizi reitingi.

A. Kivičs: Mums bija kreizī reitingi. Mums bija 400 tūkstošu klikšķu dienā Apollo uz raksta. Es to zinu tāpēc, ka Dimiteris ir iesūdzējis tiesā mani. Jo tad, kad Ralfs Eilands par to homofobiju tur runāja, es arī viņu atbalstīju un es teicu: „Nu, Dimiter, tu stāvi pie ratiem, jo tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls.”

J. Krīvēns: Tu vari pastāstīt kaut ko par šo gadījumu, par Dimiteru. Tas ir kaut kas jauns.

A. Kivičs: Visi mākslinieki Rīgā to zin. Viņš piedalījās izvarošanas aktā. Dimiteris. Vai viņš pats izvaroja? Bet viņš tur bija! Jā. Abus pārējos iesēdināja, uz viņiem bija papīri, uz Dimiteru nebija. Un paprasi, vienalga, Igoram Lingam. Vienalga, paprasi māksliniekiem Rīgā. Vīlipsonam paprasi, ja. Labi, viņš bija jauns, viņam bija 18, 19 gadi, bet viņš ir piedalījies izvarošanas aktā. Tāpat viņš ir krāpis savu sievu. Šis nenormāli radikālais pareizticīgais cilvēks.

J. Krīvēns: Svētais.

A. Kivičs: Man Dimiteris ir sāpīga tēma. Tāpēc, ka viņš man bija lielākā muzikālā ietekme. Kad es spēlēju profesionālu basketbolu, es salauzu kāju un es aizgāju uz Jauno Rīgas teātri uz Dimitera „Krusta Skolas” koncertu. Tas bija pilnīgi apburoši, askētiski. Divas akustiskās ģitāras, basģitāra un tā. Un tad viņš pēkšņi uzraksta „Kivi čivi blūzu”, kur viņš apdirš mani un Lienī. Pie tam visa informācija, kas ir dziesmas tekstā, nekas neatbilst patiesībai. Nekas vispār. Kas tur nu... Pilnīgs stul... Un viņš man zvana 10. decembrī, Dimiteris, tad kad mēs ar Lienī sagājām kopā novembrī, 18. gadā. Man zvana Dimiteris. Brāl, nāc pie prāta, brāl, turies, brāl, brāl. Klausies, vecīt, bērni. Es saku, Kaspar, tevi interesē mani bērni? Es kaut kā neesmu redzējis tevi ciemos pie mums mājās, ja? Turies, brāl, turies, brāl. Un pēc tam viņš uztaisa dziesmu „Kivi čivi blūzs”, kur viņš apdirš mani un Lienī, ja? Un, protams, es viņam atbildēju to - publiski pateicu, ka viņš ir izvarojis. Vakara Ziņas uzliek uz vāka.

J. Krīvēns: Ko viņš izvaroja toreiz?

A. Kivičs: Kaut kādu meiteni.

J. Krīvēns: Ar grupu?

A. Kivičs: Nē, nē, grupā! Grupveida izvarošana. Trīs cilvēki piedalījās.

J. Krīvēns: Ā, tas... Saprātu, aprātu.

A. Kivičs: Nu, ja. Ē, vienvārdsakot. Un es kaut kā atceros to par to homofobiju, jo Dimiteris ir nenormālākais homofobs un viss...??? Tas ir ārprāts! Un visi tur guļās... Un tā viņa vecene gūlās ar pareizticīgo krustu uz krūtīm uz zemes. Apmēram. Nebūtu Latvijā galvenā... Manā uztverē galvenā problēma ir nabadzība, nevis kaut kādi geji, ja, un tā. Un es atbildēju. Es to pasaku, Vakara ziņas uzraksta: Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Un ko visi saprot? Ka viņš ir izvarojis mani.

J. Krīvēns: Tas kā mediji pagriež.

A. Kivičs: Ka Kivičs vaino Dimiteru izvarošanā. Un to, kas bija Vakara ziņām uz vāka, uzreiz paņēma Apollo un Dimiteris gāja kopā ar vārdu izvarošana un beigās tagad viņš prasa 78 000 EUR no Apollo un kaut kādiem vēl tur portāliem. Un no manīm atvainošanas viņš prasa. Man atnāca lietas materiāli un materiālos rakstīts, jā, ka šis sabiedrības un ģimenes vērtības degradējošais pāris, uz kuriem ir 400 000 klikšķu dienā, šova laikā, iedomājies? Latvijā! Tas nozīmē, ka visi - no sīkiem līdz pensionāriem skatījās. A mēs ar Lienī tā sēdējām, jo mēs ar Lienī... Tu redzi, es esmu normāls džeks. A mēs domājam, ko mēs vot tādu izdarījām?"

Atbildētāja A. Kiviča intervijā paustās informācijas konteksts apstiprina jau iepriekš izdarītos secinājumus par to, ka prasītājam K. Dimiteram un atbildētājam A. Kivičam ir atšķirīgi viedokļi par praidu, homoseksuālismu un viendzimuma attiecībām. Par to liecina tas, ka atbildētājs A. Kivičs raidījuma ierakstā norāda uz Ralfa Eilanda atbalstu un atkārtoti jau savos Instagram un Facebook profilos publicētajā video ierakstā pausto: „Nu, Dimiter, tu stāvi pie ratiem, jo tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti. Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Viņas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls.”

Minētais raidījuma ieraksts atkārtoti apliecina tiesas iepriekš izdarītos secinājumus par to, ka prasītāja un atbildētāja A. Kiviča savstarpējās attiecības Interneta vidē ir acīm redzami saspīlētas, ka atbildētāja A. Kiviča aso reakciju pret prasītāju izraisījusi prasītāja sacerētā un publicētā dziesma „Kivi čivi čivi blūzs”, kas atbildētāju A. Kiviču ir nepatīkami aizskārusi, prasītājam paužot negatīvu vērtējumu atbildētāja A. Kiviča uzvedībai un rīcībai, kas atspoguļota Interneta vidē (lietas 2. sēj. 180.-182. lapa).

Neskatoties uz minētā raidījuma „Pāļa bazars” ieraksta teksta konteksta un prasītāja un atbildētāja A. Kiviča savstarpējo attiecību atspoguļojuma novērtējumu, tiesai nav šaubu par to, ka neitrāls skatītājs uztvertu raidījuma ierakstā izteiktos vārdus „[...] Dimiter, [...] tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti, ” - kā konkrētu faktu, ko pastiprina tālāk paustais „Visi mākslinieki Rīgā to zin. Viņš piedalījās izvarošanas aktā. Dimiteris. Vai viņš pats izvaroja? Bet viņš tur bija! Jā. Abus pārējos iesēdināja, uz viņiem bija papīri, uz Dimiteru nebija. Un paprasi, vienalga, Igoram Lingam. Vienalga, paprasi māksliniekiem Rīgā. Vīlipsonam paprasi, ja. Labi, viņš bija jauns, viņam bija 18, 19 gadi, bet viņš ir piedalījies izvarošanas aktā.”

Pamatojoties uz iepriekš pausto argumentāciju, novērtējot atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos pausto informāciju, kā arī ņemot vērā to, ka atbildētāja A. Kiviča atkārtoti paustā informācija par prasītāja izdarītu noziedzīgu nodarījumu ir pakļaujama patiesības pārbaudei un tās pastāvēšana var tikt pierādīta, tiesa raidījuma ierakstā pausto informāciju „[...] Dimiter, [...] tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti.” atzīst par ziņu.

Ņemot vērā to, ka tiesa jau ir atzinusi par pierādītu, ka prasītājs nav bijis sodīts un nav izcietis sodu, minētā ziņa „[...] Dimiter, [...] tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti” ir atzīstama par nepatiesu un tādu, kas pārkāpj pieļaujamo vārda brīvības robežu, aizskarot prasītāja goda un cieņu.

Savukārt raidījuma ierakstā pausto informāciju „Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Viņas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls,” tiesa atzīst par viedokli, jo šo informāciju nav iespējams pārbaudīt.

No raidījuma ieraksta konstatējams, ka šāds viedoklis atbildētājam A. Kivičam radies, uzturoties radošu personību aprindās, kur par šo tēmu ir runāts.

Kā jau tiesa norādījusi iepriekš personas tiesības uz goda un cieņas aizsargāšanu paredzētas Civillikumā 2352.¹ pantā, un no tā izriet vispārējais princips, ka par personu publiskotām ziņām ir jābūt patiesām. Minētā panta trešajā daļā paredzēta atbildība arī par nesamērīgi aizskaroša viedokļa paušanu. Jāņem vērā, ka gan nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu, gan nesamērīgi aizskaroša viedokļa paušanas gadījumā personai tiek nodarītas morālas ciešanas jeb kaitējums.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) 1997. gada 24. februāra spriedumā lietā De Haes and Gijssels v. Belgium norādīts, ka arī viedoklis var būt nesamērīgi aizskarošs, jo īpaši tad, ja tam trūkst jebkādas faktiskās bāzes.

Atbildība par morālā kaitējuma nodarīšanu paredzēta arī Civillikuma 1635.pantā. Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību”, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesu spriedumiem, norādīts, ka viedokļa un ziņas nošķiršanai ir būtiska nozīme.

Pierādīšanas pienākums attiecībā uz goda un cieņas aizskārums pastāvēšanu ir prasītājam (Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa), jo tikai viņš spēj sniegt paskaidrojumus par apstākļiem, kā tieši konkrētais aizskārums ietekmējis viņa godu sabiedrības vai atsevišķu personu acīs un pašvērtējumu. Tiesa sniedz šo apstākļu vērtējumu. Atbildētāja pienākums, iebilstot pret prasību, ir pierādīt izplatīto ziņu patiesumu.

Prasītājs norādījis, ka ar minētajiem izteikumiem tiek apēnota viņa mirušās mātes aktrises Vijas Artmanes cienīga piemiņa un gods. Turklāt laikā, kad tika gatavoti aktrises 90 gadu piemiņas jubilejas 21. augustā iecerētie plašie pasākumi. Viņa māte tika apmelota kā līdzvainīga viņam piedēvētajā noziegumā, kas palīdzējusi viņam izvairīties no soda, izmantojot savus nopelnus un autoritāti. Viņa māte nav bijusi tikai aktrise, bet arī LPSR, PSRS Augstākās Padomes deputāte, kas mūsu valstī būtu pielīdzināms vismaz Saeimas deputāta amatam. Šo apmelojumu rezultātā cietusi viņa veselība un materiālais stāvoklis, jo pēc paziņojuma ir pārtraucis jebkādu koncertdarbību un komunicēšanu ar sabiedrību klātienē.

Atbilstoši Satversmes 100. pantam un Konvencijas 10. pantam, atbildētājs A. Kivičs tāpat kā ikviena persona ir tiesīgs paust savus uzskatus, tostarp citu personu vērtējumu. Tomēr izteiksmes un vārda brīvība nenozīmē visatļautību viedokļu un ziņu izpaušanā. Atbilstoši Satversmes 116. panta un Konvencijas 10. panta otrās daļas noteikumiem izteiksmes un vārda brīvība tiek ierobežota, lai aizsargātu citu personu godu un cieņu.

Gods un cieņa tiek aizsargāts ne tik vien pret nepatiesi izpaustām ziņām, bet arī pret pārmērīgu, ne uz kādiem faktiem nebalstītu viedokli. Lai publiski paustu asu un negatīvu viedokli, tam jābūt pietiekamai faktiskai bāzei.

Tiesas ieskatā atbildētāja A. Kiviča paustais viedoklis intervijā raidījumam „Pāļa bazars” „Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls” un pirms tam paustais par prasītāju „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu Padomju laikā cietumā,” kopumā vērtējams kā nesamērīgi aizskarošs, jo uztverams tādējādi, ka prasītāja māte, izmantojot savu atpazīstamību, ir palīdzējusi izvairīties viņam no soda par izdarītu noziegumu.

Atbilstoši iepriekš sniegtajam lietā iegūto pierādījumu novērtējumam, tiesa atzīst, ka atbildētāja A. Kiviča rīcībā nav pierādījumu, faktiskas bāzes tam, ka prasītāja mirusī māte ir palīdzējusi izvairīties no soda par, iespējams, izdarītu noziegumu.

Minētais atzīstams par neatļautu iejaukšanās personas privātajā dzīvē (Satversmes 96. pants), kas nav saistīta ar prasītāja sabiedrisko darbību Līdz ar to viedoklis, kas aizskar prasītāja mātes godu un cieņu, rada viņam tiesības prasīt morālā kaitējuma atlīdzību.

Tāpēc atzīstams, ka iepriekš norādītie atbildētāja A. Kiviča izteikumi intervijā „Pāļa bazars” veidotājam J. Krīvēnam vistiešākā veidā attiecināmi uz prasītāju, ar kuriem atbildētājs A. Kivičs publiski iejaucies prasītāja privātajā dzīvē, aizskarot viņa mātes godu un cieņu.

Tiesai nav šaubu par to, ka atbildētājs A. Kivičs nepieļaujamā veidā iejaucies prasītāja privātajā dzīvē, ko aizsargā Satversme, starptautiskie tiesību akti, likums, un šādā veidā paūzot par prasītāja ģimeni aizskarošu viedokli, ir mazināts prasītāja K. Dimitera pozitīvais tēls.

Pie apstākļiem, ka minētais viedoklis, kura atbilstību īstenībai atbildētājs A. Kivičs nav pierādījis, kā arī attiecinājies uz prasītāju, atzīstams, ka ir noticis prasītāja K. Dimitera subjektīvo tiesību aizskārums, kas izpaužas kā viņa goda un cieņas mazinājums.

Tā kā atbilstoši Civillikuma 2352.¹ panta noteikumiem atbildība par nesamērīgi aizskaroša viedokļa izplatīšanu piemērojama tā izplatītājam, lietā noskaidrojams, kas ir raidījumā „Pāļa bazars” paustās informācijas izplatītājs.

Prasītājs prasības pieteikuma papildinājumos norādījis, ka raidījumā „Pāļa bazars” jaunu goda un cieņu vēl vairāk kompromitējošu apmelojumu publiski paziņojis atbildētājs A. Kivičs, norādot, ka par raidījuma saturu ir atbildīga SIA „Riga Spirits&Wine Outlet”, neizmantojot no gala varianta A. Kiviča jauno apmelojuma paziņojumu.

Tiesa atzīst, ka prasītājs bez jebkāda tiesiska pamatojuma apgalvojis, ka raidījums „Pāļa bazars” ir SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” šovs. Pierādījumus minētajam faktam viņš nav iesniedzis.

Atbildētāja SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” savā 2020. gada 20. aprīļa paskaidrojumā apliecinājusi, ka nav Youtube kanāla „Pāļa Bazars” izveidotāja un uzturētāja. Informācija par minētā kanāla izveidotājiem un uzturētājiem pieejama kanālā YouTube.

Savukārt 2020. gada 5. novembrī tiesā saņemts Jāņa Krīvēna apliecinājums, kas sagatavots pēc atbildētājas SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” lūguma, kurā norādīts, ka Jānis Krīvēns ir Youtube kanāla – šova „Pāļa bazars” idejas autors un uzturētājs, viņš un Nauris Krūmiņš ir raidījuma faktiskie veidotāji, kas izvēlas un nosaka šova saturu kopumā un izvēlas safilmēto materiālu publicēšanai.

Tāpat Jānis Krīvēns apliecinājis, ka SIA „Riga Spirits&Wine Outlet”, tāpat kā citi raidījuma sadarbības partneri, nekādā veidā nepiedalās un neietekmē raidījuma saturu, kā arī safilmētā materiāla apstrādi, montāžu un publicēšanas procesu, nepiedalās raidījuma veidošanā, kā arī tai nav juridisku, tehnisku vai jebkādu citu iespēju ietekmēt YouTube kanāla „Pāļa bazars” publicēto raidījumu saturu, tā izmaiņas vai atsaukšanu.

Tiesai nav pamata apšaubīt minētajā apliecinājumā pausto informāciju, jo prasītājs pēc minētā pierādījuma iesniegšanas nav iesniedzis pierādījumus pretējam, t.i., tam, ka SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” būtu atbildīga par minētā raidījuma saturu, tā ievietošanu YouTube kanālā vai būtu jebkādā citā veidā atbildīga par to.

Tādējādi no lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka raidījumā „Pāļa bazars” pausto informāciju ir izplatījis atbildētājs A. Kivičs, paužot to mutvārdos trešajai personai, intervētajam Jānim Krīvēnam, kā arī Jānis Krīvēns un Nauris Krūmiņš, ievietojot raidījuma videoierakstu YouTube kanālā, kā arī tīmekļvietne YouTube, kas nodrošina to, ka tās apmeklētāji var ievietot, skatīties un izmantot dažādus video failus, tai skaitā, raidījuma „Pāļa bazars” video ierakstu.

Minēto apsvērumu dēļ par nepamatotiem atzīstami prasītāja prasījumi pret SIA „Riga Spirits&Wine Outlet” saistībā ar YouTube kanālā ievietotajā raidījumā „Pāļa bazars” pausto informāciju.

Tā kā prasītājs saistībā ar raidījumā „Pāļa bazars” pausto informāciju nav cēlis prasību pret tās izplatītājiem – tīmekļvietni YouTube, J. Krīvēnu, N. Krūmiņu, tad tiesai nav pamata vērtēt YouTube, J. Krīvēnu un N. Krūmiņu atbildību par tīmekļvietnē YouTube publiskoto informāciju.

Savukārt, ņemot vērā to, ka atbildētājs A. Kivičs nepatiesās godu un cieņu aizskarošās ziņas un pārmērīgi aizskarošo viedokli izplatījis mutvārdos, sniedzot interviju J. Krīvēnam raidījuma „Pāļa bazars” veidošanas laikā, tad saskaņā ar Civillikuma 2352.¹ panta trešās daļas un 1635. panta otrās daļas noteikumiem ir izlemjams jautājums tikai par atlīdzības apmēra noteikšanu no atbildētāja A. Kiviča prasītāja labā. Minētais atlīdzības apmērs nosakāms pēc tiesas ieskata.

Taču, kā jau tiesa norādījusi iepriekš, tās apmērs nosakāms pēc visu atbildētāju publiskotās informācijas izvērtēšanas.

Kā nākamais ir izlemjams jautājums par to, vai SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” 2020. gada 9. janvārī Facebook profilā kopīgojot (veicot darbības, lai noteikts resurss būtu pieejams vairākiem datortīkla lietotājiem) raidījuma „Pāļa bazars” videoierakstu ar atbildētāja A. Kiviča interviju ar pavadošo tekstu „Nepalaid garām Pāļa bazars jaunāko epizodi ar skandalozo mūziķi Andri Kiviču!” ir izplatījusi raidījumā pausto informāciju.

Tiesas ieskatā minētais jautājums izlemjams saskaņā ar tiem apsvērumiem, kas tika izmantoti izvērtējot atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portālā tvnet.lv publicētajā rakstā ievietotās hipersaites tiesiskās sekas.

Kopīgots nozīmē veikt darbības, lai noteikti resursi būtu pieejami vairākiem datortīkla lietotājiem. Atverot atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook izveidoto profilu Spirits&Wine, redzams, ka no tīmekļvietnes YouTube kopīgots raidījuma „Pāļa bazars” video ieraksts. Video ieraksta augšpusē ir uzraksts „Nepalaid garām PĀĻA BAZARS jaunāko epizodi ar skandalozo mūziķi Andri Kiviču!”. Noklikšķinot uz video ieraksta, rodas iespēja noskatīties YouTube kanālā J. Krīvēna ievietoto raidījuma „Pāļa bazars” ierakstu. Līdz ar to secināms, ka minēto raidījuma ierakstu var aplūkot jebkurš atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook izveidotā profila Spirits&Wine skatītājs. Aplūkojot minētā kopīgotā raidījuma „Pāļa bazars” izvietošanu, redzams, ka uz tiesa sēdes dienu to ir aplūkojuši 16 datortīkla lietotāji.

Tāpat kā hipersaites, arī kopīgots resurss kā ziņošanas paņēmieni būtībā atšķiras no tradicionālajām publicēšanas darbībām, jo arī tas citiem datortīkla lietotājiem dod iespēju aplūkot citā tīmekļvietnē atrastu brīvi pieejamu resursu, bet atšķirībā no hipersaites, nenovirzot uz citu tīmekļvietni.

Kopīgoti resursi nesniedz to aplūkotājiem saistītos apgalvojumus un nepaziņo tā saturu, bet tikai palīdz pievērst lasītāju vai skatītāju uzmanību materiāla esamībai kā tādai.

Tāpat kā hipersaites izveidošana, arī kopīgošana salīdzinājumā ar informācijas izplatīšanas darbībām ir tāda, ka persona, kas resursu kopīgo, nekontrolē tās tīmekļa vietnes saturu, kurā resurss ievietots. Turklāt sākotnējais informācijas izplatītājs, konkrētajā gadījumā tīmekļvietne YouTube, jau ir darījusi pieejamu kopīgotā raidījuma ierakstu, nodrošinot neierobežotu piekļuvi tās apmeklētājiem datortīklā.

Tiesas ieskatā līdzīgi kā attiecībā par hipersaišu izvērtējumu, ņemot vērā kopīgošanas īpatnības, jautājums par to, vai kopīgošana var izraisīt atbildību, katrā gadījumā ir jāizvērtē individuāli, ņemot vērā jau iepriekš norādītos judikatūrā atrodamos aspektus, attiecinot tos uz kopīgošanu, t.i., 1) vai kopīgotājs atbalstījis apstrīdēto saturu; 2) vai kopīgotājs atkārtojis apstrīdēto saturu (neapstiprinot to); 3) vai kopīgotājs tikai ievietojis Interneta resursu (neapstiprinot vai neatkārtojot to); 4) vai kopīgotājs zinājis vai varējis zināt, ka apstrīdētais saturs ir apmelojošs vai citādi nelikumīgs.

Aplūkojot atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” Facebook izveidoto profilu, redzams, ka visa tajā ietvertā informācija saistīta ar tās produkcijas reklamēšanu. Šajā profilā ir atrodami visi raidījuma „Pāļa bazars” video ieraksti, kuros paralēli intervijai ar sabiedrībā pazīstamu cilvēku, konkrētajā gadījumā ar atbildētāju A. Kiviču, ir iekļauta deviņu alkoholisko dzērienu reklāma, ko lieto abi raidījuma dalībnieki – intervētājs J. Krīvēns un atbildētājs A. Kivičs. Tāpat lielākajai daļai no kopīgotajiem video ierakstiem ir izveidots uzraksts „Nepalaid garām [..]”.

Atbildētāja SIA „Riga Spirits & Wine Outlet”, no tīmekļvietnes YouTube kopīgojot raidījuma ierakstu Facebook profilā, nav papildinājusi šo resursu ar informāciju, kas kaut kādā veidā norādītu uz to, ka video ierakstā ir informācija par prasītāju K. Dimiteru, nav arī atkārtojusi neko no tā, ko par prasītāju K. Dimiteru paudis atbildētājs A. Kivičs.

No kopīgotā raidījuma ieraksta redzams, ka tas ņemts no tīmekļvietnes YouTube. Atbildētāja pie kopīgotā materiāla nav norādījusi uz to, ka informācija, kas tajā pieejama būtu patiesa, nav devusi vērtējumu raidījumā paustajam, tai skaitā, tam, ko teicis atbildētājs A. Kivičs.

Tiesas ieskatā no raidījuma „Pāļa bazars” ieraksta skaidri redzams, ka tā mērķis ir atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” produkcijas, konkrēti, deviņu stipro dzērienu reklamēšana, ko raidījuma laikā iespējams lieto sabiedrībā pazīstamas personas – intervētājs J. Krīvēns un intervējamais A. Kivičs, pirms katra dzēriena lietošanas intervētājam nosaucot dzēriena nosaukumu un raksturojot tā īpašības.

Tiesa, izvērtējot visa raidījuma kontekstu, nesaskata, ka tā saturs kopumā būtu vērsts uz konkrētu personu apmelošanu. Līdz ar to tiesas ieskatā prasītāja uztvere par raidījuma mērķi attiecībā uz viņu atzīstama par subjektīvu.

Tiesa nepiekrīt prasītāja viedoklim, ka attiecībā pret atbildētāju SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” būtu piemērojamas tādas pašas prasības, kādas likumdevējs noteicis masu informācijas

līdzekļiem likumā „Par presi un citiem informācijas līdzekļiem” attiecībā uz pienākumu pārliecināties par informācijas patiesumu, jo atbildētāja SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” nav minētā likuma 4. pantā norādītais subjekts - masu informācijas līdzeklis, nav arī nekādā veidā tam pielīdzināms.

Minēto apsvērumu dēļ, kā arī ņemot vērā to, ka kopīgots Interneta resurss bija un arī uz tiesas sēdes dienu ir brīvi pieejams tīmekļvietnē YouTube, tiesas ieskatā atbildētāja SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” kā kopīgotājai nebija pienākums pārliecināties par resursā esošās informācijas patiesumu, tā nezināja un nevarēja zināt, ka apstrīdētais saturs ir apmelojošs vai citādi nelikumīgs.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” rīcība, kopīgojot raidījuma „Pāļa bazars” video ierakstu sava Facebook profilā nav pielīdzināma tradicionālai publicēšanas darbībai, jo atbildētāja nav sniegusi sava profila lietotājiem apstrīdētos A. Kiviča apgalvojumus, nav paziņojusi to saturu.

Līdz ar to prasītājam pie šādiem konstatētiem apstākļiem nav tiesību lūgt uzlikt par pienākumu SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” kopīgoto raidījuma ierakstu dzēst, kā arī prasīt atlīdzību par goda un cieņas aizskārumu.

Tiesa ņem vērā arī to, ka prasītājs K. Dimiteris pats nekavējoši pēc raidījuma „Pāļa bazars” ieraksta noskatīšanās un arī līdz tiesas sēdes dienai nav vērsies ne pie raidījuma veidotājiem, ne pie tīmekļvietnes YouTube, ne arī pie atbildētājas SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” ar pieprasījumu dzēst strīdus informāciju kā apmelojošu.

Tādēļ prasība pret atbildētāju SIA „Riga Spirits & Wine Outlet” pilnībā noraidāma.

Pie apstākļiem, ka tiesa ir atzinusi par pamatotu prasītāja prasījumu par mantiskās kompensācijas piedziņu no atbildētāja A. Kiviča saskaņā ar Civillikuma 2352. ¹ un 1635. panta noteikumiem, un no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” saskaņā ar Civillikuma 2352. ¹ panta noteikumiem, ir nosakāms mantiskās kompensācijas apmērs.

Kā jau tiesa norādījusi iepriekš saskaņā ar Civillikuma 2352. ¹ panta trešās daļas un 1635. panta otrās daļas noteikumiem prettiesiskas personas godu un cieņu aizskaršanas gadījumā un neatļautas darbības rezultātā nodarīta morāla kaitējuma gadījumā atlīdzība nosakāma pēc tiesas ieskata.

Pamattiesību aizskārumš pats par sevi izraisa emocionālus pārdzīvojumus. Juridiskajā literatūrā norādīts, ka morālais kaitējums nozīmē negatīvas izmaiņas cilvēka psihē, kas izpaužas cilvēka fiziskās vai garīgās ciešanās. Morālais kaitējums kā ciešanas nozīmē, ka konkrēta rīcība iespaido cietušā apziņu un rada cietušajam kādu noteiktu fizisku reakciju. Pārdzīvojuma pamatā var būt bailes, kauns, pazemojums vai citas psiholoģiskā aspektā negatīvas cilvēka stāvoklis. Jebkura prettiesiska darbība vai bezdarbība var radīt dažādas pakāpes ciešanas un pilnīgi vai daļēji liegt cilvēkam psihisko labsajūtu. Viena no galvenajām morālā kaitējuma īpatnībām ir tāda, ka negatīvās izmaiņas notiek cietušā apziņā un to izpausmes forma lielā mērā ir atkarīga no katra cilvēka psihes. Atbildība rodas tikai pret cietušo un, nosakot naudas kompensāciju par morālo kaitējumu, vērā ņemama kaitējuma esamība vai ciešanas, kas saistītas ar personas mantisko tiesību un labumu samazinājumu, prettiesiskā rīcība (darbība vai bezdarbība), kuras rezultātā radies kaitējums, šīs personas vaina, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem (G.Kuzmane, zvērināta advokāta palīdzē, Jurista vārds, 2002. gada 12.februāris).

Nosakot kompensācijas apmēru, iespējamie kritēriji ir nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanas publiskums, plašums, šī aizskārums smagums pret personu, sekas, ko radījusi godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšana, pušu personība u.c.

Tiesai nav šaubu arī par to, ka par nepatiesām godu un cieņu aizskarošām atzītās ziņas un nepamatoti aizskarošais viedoklis tapis zināms prasītāja draugiem, paziņām un radniekiem.

Lietā nav strīda arī par to, ka nepatiesas godu un cieņu aizskarošas ziņas un viedokli paudusi sabiedrībā pazīstama persona – atbildētājs A. Kivičs, latviešu mūziķis, dzejnieks, mūzikas un tekstu autors un arī bijušais Rīga TV24 raidījuma „Rampas ugunis” vadītājs (https://lv.wikipedia.org/wiki/Andris_Kivi%C4%8Ds), kā arī tālāk publicējusi viena no vadošām tiešsaistes mediju grupām atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” savā potrtālā tvnet.lv.

Lietā nav strīda arī par to, ka prasītājs K. Dimiters ir sabiedrībā pazīstams cilvēks, latviešu dziedātājs, komponists un dzejnieks (https://lv.wikipedia.org/wiki/Kaspars_Dimiters) un viņa darbība var tikt apspriesta ievērojamā sabiedrības daļā.

Tiesa atzinusi, ka atbildētājs A. Kivičs ir izplatījis nepatiesas godu un cieņu aizskarošas ziņas par prasītāju tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos un intervijā ar J. Krīvēnu, kā arī nesamērīgi aizskarošu viedokli intervijā ar J. Krīvēnu. Savukārt atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” ir izplatījusi nepatiesas godu un cieņu aizskarošas ziņas par prasītāju portālā tvnet.lv.

Atbildētāja A. Kivča paustās informācijas veids liecina, ka atbildētāja mērķis bijis vērsties tieši pret prasītāju, ka to darījis, būdams aizvainots par prasītāja K. Dimitera agrāk publicētu dziesmu par viņa un viņa sievas attiecībām.

Nav šaubu, ka atbildētājiem A. Kivičam un SIA „TVNET GRUPA” ir tiesības publiski paust kritisku viedokli par jebkuru citu sabiedrībā pazīstamu personu, taču tas nedrīkst būt izteikts pārmēru aizskarošā formā, kā tas ir konkrētajā situācijā.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2011. gada 5. oktobra spriedumā, nosakot kompensācijas apmēru, pirmkārt, nepieciešams pārbaudīt, vai tiek nodrošināts līdzsvars starp vārda brīvību un goda un cieņas aizsardzību. Otrkārt, kā norādīts juridiskajā literatūrā, tiesām jāņem vērā taisnīguma un saprātīguma kritērijs (sk. Joksts O. Morālais kaitējums: zaudējumu atlīdzināšana // Jurista Vārds, 2005, Nr.15(370).; Retējums J. Kāds ir goda un cieņas aizskārums civiltiesiskais regulējums // Jurista vārds, 2003, Nr.30 (288).), kā arī, piekrītot V.Sinaiska teiktajam, ka „apmierinājuma pirmatnīgā ideja ir nodibināt mieru starp cietušo un aizskārums izdarītāju kā kaitējumā vainīgo”, jāpanāk vismaz daļēja konfliktējošo pušu samierināšana (sk. Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības. Saistību tiesības.-Rīga: Latvijas Juristu biedrība, 1996, 147.lpp.).

Tādējādi piespriežamajai summai jāizpilda trīs galvenās funkcijas: 1) taisnīguma funkciju – tiesām jāpiemēro Civillikuma 5. pants, kas nosaka: „Kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata [...], tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem”; 2) prevencijas funkciju – lai piesprieztā summa atturētu atbildētāju un citas personas no līdzīga aizskārums nodarīšanas nākotnē; 3) samierināšanas funkciju – cietušajam jādod tik liela atlīdzība, kas viņu apmierinātu un dotu viņam gandarījumu, saprātīgi izvērtējot atbildētāja spēju dot šādu atlīdzību.

Latvijā nav vienotas prakses par morāla kaitējuma atlīdzības apmēra noteikšanas metodiku un arī likumos nav noteikti vienoti kritēriji, pēc kuriem ir nosakāms šis atlīdzības apmērs. Izskatot lietu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, tiesai ir ne tikai jānosaka atbilstīgs atlīdzinājums, bet arī jāpamato, kādēļ tā uzskatījusi atlīdzinājumu par atbilstīgu. Lai morālā kaitējuma atlīdzinājums būtu uzskatāms par atbilstīgu, tam jābūt samērojamam ar nodarīto kaitējumu. Tātad, jo nopietnāks kaitējums, jo ievērojamākam jābūt atlīdzinājumam (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010. gada 16. februāra spriedums lietā Nr.SKA-104; 2011. gada 5. oktobra spriedums lieta Nr. SKC-209).

Tiesa, nosakot mantiskās kompensācijas apmēru par prasītājiem nodarīto morālo kaitējumu, ņem vērā nepatieso prasītāja K. Dimitera godu un cieņu aizskarošo ziņu un viņa mātes godu un cieņu nesamērīgi aizskarošā viedokļa izplatīšanas publiskumu un plašumu.

Prasītāja K. Dimitera godu un cieņu aizskarošās nepatiesās ziņas atbildētājs A. Kivičs izplatījis video ieraksta formā tīmekļvietnēs Instagram un Facebook izveidotajos profilos, kas uz prasības iesniegšanas dienu aplūkoti kopā 35 849 reizes, savukārt atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāls tvnet.lv 2019. gada jūnijā apmeklēts 734 000 reizes, savukārt intervijā paustās ziņas un viedokli atbildētājs ir paudis vienai personai, raidījuma „Pāļa bazars” satura veidotājam J. Krīvēnam.

Tiesa ņem vērā arī to, ka atbildētāja A. Kiviča paustās informācijas konteksts ir saistīts ar Krimināllikumā paredzēta sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, par ko paredzēta brīvības atņemšana, kā arī to, ka A. Kiviča video ierakstā un intervijā ar J. Krīvēnu paustā informācija izteikta kategoriskā formā, kas piešķir sniegtajai informācijai papildus negatīvu raksturu, vienlaicīgi aizskarot arī prasītāja mirušās mātes Vijas Artmanes godu un cieņu.

Minētie konstatētie fakti dod pamatu secinājumam, ka prasītāja K. Dimitera goda un cieņas, kā arī privātās dzīves aizskārums vērtējams kā smags, jo atbildētājs A. Kivičs ar pausto informāciju vidusmēra klausītājam bez jebkāda faktoloģiska pamata norādījis uz to, ka prasītājs

K. Dimiteris ir noziedznieks, savukārt intervētajam J. Krīvēnam papildus mutvārdos paudis pārmērīgi aizskarošu viedokli par prasītāja māti Viju Artmani.

Tiesu praksē ir atzīts, ka atbilstoši vienlīdzības principam morālā kaitējuma atlīdzinājuma noteikšanā jāņem vērā arī citos (jo sevišķi salīdzināmos) gadījumos noteiktais atlīdzinājuma veids un apmērs. Salīdzināmos gadījumos atlīdzinājumam jābūt līdzīgam, bet atšķirīgos – atšķirīgam.

Tiesa, iepazīsies ar Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamajiem tiesu nolēmumiem, konstatē, ka lietās par morālā kaitējuma atlīdzību sakarā ar personas goda un cieņas aizskārumu, atkarībā no kaitējuma rakstura, tā nodarīšanas apstākļiem un sekām, kompensācijas apmērs tiek noteikts no 142,29 EUR līdz 7114,36 EUR.

Civillietā Nr. SKC-8/2012 mantiskās kompensācijas atlīdzība 1422,87 EUR noteikta par Saeimas deputāta godu un cieņu aizskarošu ziņu publicēšanu laikrakstā „Vakara Ziņas”. Civillietās Nr. CA-220/2009 un Nr. CA-0112/2009 mantiskās kompensācijas attiecīgi 711,44 EUR un 853,73 EUR ir noteiktas par zvērinātu advokātu godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanu. Civillietā Nr. CA-0922/2015 mantiskā kompensācija 2000 EUR (1500 EUR no SIA „Izdevniecība „Dienas bizness”” kā nepatiesās ziņas izplatītājas un 500 EUR no žurnālistes, kas šo ziņu sagatavojusi) noteikta par pašvaldības deputāta godu un cieņu aizskarošu ziņu publicēšanu laikrakstā „Dienas bizness”. Savukārt civillietā Nr. CA-0552/2010 mantiskā kompensācija 7114,36 EUR noteikta par prasītājas, kas bija augsta līmeņa amatpersona, godu un cieņu aizskaroša viedokļa izteikšanu televīzijas raidījumā. Bez tam aizskarošu informāciju paudusi augsta amatpersona.

Lai arī šajā un salīdzināmajās lietās faktiskie un tiesiskie apstākļi atšķiras no izskatāmās lietas, atlīdzības apmērs ir salīdzināms, jo visās lietās atlīdzība ir noteikta par personas goda un cieņas aizskārumu.

Visās salīdzināmajās lietās godu un cieņu aizskarošās ziņas ir izplatītas plašsaziņas līdzekļos vai internetā, līdz ar to ar šīm ziņām varēja iepazīties plašs un neierobežots cilvēku skaits.

Ņemot vērā minēto, tiesas ieskatā saskaņā ar Civilprocesa likuma 2352. ¹ panta trešās daļas noteikumiem par labu prasītājam no atbildētājiem A. Kiviča un SIA „TVNET GRUPA” piedzenamā mantiskā kompensācija par nodarīto morālo kaitējumu, izplatot nepatiesas godu un cieņu aizskarošas ziņas nosakāma 7000 EUR apmērā.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1635. panta otrās daļas noteikumiem par labu prasītājam no atbildētāja A. Kiviča piedzenamā mantiskā kompensācija par neatļautu iejaukšanos prasītāja privātajā dzīvē intervijā ar J. Krīvēnu izplatot pārmērīgi aizskarošu viedokli, nosakāma 500 EUR apmērā.

Tiesa nepiekrīt prasītāja argumentam attiecībā par to, ka mantiskā kompensācija būtu nosakāma solidāri, jo katrs no atbildētājiem, A. Kiviča un SIA „TVNET GRUPA”, nepatiesās godu un cieņu aizskarošās ziņas ir izplatījis atšķirīgā veidā, t.i., atšķiras ziņu izplatīšanas publiskums un plašums.

Atbilstoši tiesas iepriekš konstatētajam nepatieso godu un cieņu aizskarošo ziņu izplatīšanas publiskumam un plašumam, tiesa atzīst par taisnīgu un samērīgu noteikt, ka no atbildētāja A. Kiviča mantiskā kompensācija par nepatiesas godu un cieņu aizskarošas ziņu izplatīšanu tīmekļvietņu Instagram un Facebook profilos un intervijā ar J. Krīvēnu nosakāma 2000 EUR apmērā, bet no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” par portālā tvnet.lv hipersaites veidā tālāk izplatīto atbildētāja A. Kiviča profilos publicēto video ierakstu 5000 EUR apmērā.

Tiesai nav šaubu par to, ka šāds mantiskā kaitējuma atlīdzības apmērs vienlaikus pildīs prevencijas funkciju, proti, atturēs abus atbildētāju un citas personas no līdzīga aizskāruma nodarīšanas nākotnē, kā arī samierināšanas funkciju – panāks vismaz konfliktējošo pušu samierināšanu.

Līdz ar to prasība daļā par mantiskās kompensācijas piedziņu 70 562 EUR apmērā kā nepamatota noraidāma. Tāpat kā nepamatota noraidāma prasība pārējā daļā pret atbildētājiem A. Kiviču un SIA „TVNET GRUPA”.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 223. panta 4. punkta noteikumiem tiesvedība prasības daļā par pienākuma uzlikšanu dzēst no citiem šo apmelojošo ziņu pārpublicējušajiem vai par to informējušajiem medijiem, publicējot informāciju par apmelojuma

atsaukšanu un vainīgo atvairošanos ir izbeidzama sakarā ar prasītāja pārstāves atteikšanos no minētā prasījuma.

Ņemot vērā iepriekš izvērtētos pierādījumus, kā arī pausto argumentāciju attiecībā par prasības pamatotību un nepamatotību, tiesas ieskatā nav lietderīgi analizēt pārējos prasības pieteikumā un tā papildinājumos ietvertos un tiesas sēdē prasītāja pārstāves un atbildētāju rakstveida un mutvārdos paskaidrojumos sniegtos argumentus, kā arī izvērtēt pārējos lietā esošos rakstveida pierādījumus, jo tie nevar ietekmēt lietas izskatīšanas rezultātu. Šādu secinājumu tiesa pamato ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņu, ka no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (61. punkts 1994. gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands” (iesnieguma Nr.16034/90)). Tiesnešiem ir jāuzklausā visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums lietā 10153/82 Austria).

Lietā ir izlemjams jautājums par tiesas izdevumu atlīdzināšanu prasītājam un iepriekš nesamaksāto tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājiem A. Kiviča un SIA „TVNET GRUPA” prasītāja labā proporcionāli prasības apmierinātajai daļai (9,61 %) piedzenami viņa samaksātie tiesas izdevumi, sadalot tos arī starp atbildētājiem proporcionāli no katra atbildētāja piedzītās mantiskā kaitējuma atlīdzības summas, attiecīgi 33,33 % un 66,67 %.

Tā kā prasība apmierināta daļēji – 9,61 % apmērā, bet prasītājs nodevu samaksājis 350 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,34 EUR, tad no atbildētāja A. Kiviča prasītāja labā piedzenama samaksātās valsts nodevas daļa - 11,21 EUR, ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa 0,24 EUR, bet no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” prasītāja labā piedzenama samaksātās valsts nodevas daļa - 24,43 EUR, ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa 0,47 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājiem A. Kiviča un SIA „TVNET GRUPA” valsts ienākumos piedzenama iepriekš nesamaksātās valsts nodevas daļa proporcionāli prasības apmierinātajai daļai 157,96 EUR (9,61 % no 1643,68 EUR), no atbildētāja A. Kiviča 52,65 EUR, no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” 105,31 EUR.

Pie apstākļiem, ka prasītājs netika atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu, tad atbilstoši iepriekš nesamaksātiem minētajiem tiesas izdevumiem, kas lietā ir 10,31 EUR, atbilstoši prasības apmierinātajai un noraidītajai daļai, kā arī atbilstoši katra atbildētāja daļai no kopējās piedzītās mantiskā kaitējuma atlīdzības summas, no prasītāja K. Dimitera valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,32 EUR (90,39 % no 78 062 EUR), no atbildētāja A. Kiviča 0,33 EUR (33,33 % no 7500 EUR), no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” 0,66 EUR (66,67 % no 7500 EUR).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem prasītājam nosakāmas tiesības

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.¹ panta noteikumiem prasītājam K. Dimiteram un atbildētājiem A. Kivičam un SIA „TVNET GRUPA” nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpilde – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties Civilprocesa likuma 8. pantu, 41. panta pirmo daļu, 42. Panta pirmo daļu, 96., 97., 195., 204.¹ pantu,, Senāta Civillietu senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumu, tiesa

nosprieda

prasītāja Kaspara Dimitera prasību pret atbildētājiem Andri Kiviču un SIA „TVNET GRUPA” par godu un cieņu aizskarošo ziņu atsaukšanu un morālā kaitējuma atlīdzību apmierināt daļēji.

Atzīt par nepatiesām Kaspara Dimitera godu un cieņu aizskarošām šādas atbildētāja Andra Kiviča un SIA „TVNET GRUPA” izplatītās ziņas:

1) 2019. gada 8. jūlijā tīmekļvietnē Instagram profilā kivicsskulme (<https://www.instagram.com/tv/Bzp619nHAre/>) un tīmekļvietnē Facebook profilā Andris Kivics (<https://www.facebook.com/andris.kivics/videos/2588135004540578/>) video ieraksta formā mutiski izplatīto nepatieso ziņu „Tu esi izvarotājs. Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu padomju laikā cietumā”;

2) 2019. gada 8. jūlijā atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” portāla tvnet.lv publicētajā rakstā „Kivičs asi vēršas pret radikāliem kristiešiem un homofobiem” zem vārdiem Kasparam Dimiteram ievietotajā hipersaitē uz atbildētāja A. Kiviča tīmekļvietnē Instagram un Facebook 2019. gada 8. jūlijā video ieraksta formā atbildētāja Andra Kiviča ievietoto informāciju „Kaspar Dimiter, Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā”;

3) intervijā raidījuma „Pāļa bazars” veidotājam Jānim Krīvēnam atbildētāja Andra Kiviča izplatīto informāciju „[...] Dimiter, [...] tu savā laikā esi grupā 19 gadu vecumā izvarojis sievieti”.

Atzīt par pārmērīgi aizskarošu atbildētāja Andra Kiviča viedokli „Un pret tevi nebija lieta tikai tāpēc, ka tu biji Vijas Artmanes nopelniem bagātās PSRS skatuves mākslinieces dēls”, kas tika izplatīts intervijas laikā raidījuma „Pāļa bazars” veidotājam Jānim Krīvēnam.

Uzlikt par pienākumu atbildētājam Andrim Kivičam atsaukt prasītāju Kaspara Dimitera godu un cieņu aizskarošās ziņas tīmekļvietnes Instagram profilā kivicsskulme un Facebook profilā Andris Kivičs ievietojot 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ziņu atsaukumu video ieraksta formā ar šādu tekstu: „Es, Andris Kivičs atsaucu kā nepatiesas 2019. gada 8. jūlijā tīmekļvietnē Instagram profilā kivicsskulme un Facebook profilā Andris Kivičs video formātā paustās ziņas „Kaspar Dimiter, Tu esi izvarotājs! Tu esi izcietis sodu par sievietes izvarošanu. Padomju laikā, cietumā.”

Piedzīt no atbildētāja Andra Kiviča par labu prasītājam Kasparam Dimiteram mantisko kompensāciju 2500 EUR un tiesas izdevumus - valsts nodevu 11,21 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 0,24 EUR, pavisam kopā 2511,45 EUR, kas ieskaitāmi prasītāja kontā Nr. LV63UNLA0001046716777 AS „SEB banka”.

Piedzīt no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” par labu prasītājam Kasparam Dimiteram mantisko kompensāciju 5000 EUR un tiesas izdevumus - valsts nodevu 24,43 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 0,47 EUR, pavisam kopā 5024,90 EUR, kas ieskaitāmi prasītāja kontā Nr. LV63UNLA0001046716777 AS „SEB banka”.

Noraidīt prasību pret atbildētājiem Andri Kiviču un SIA „TVNET GRUPA” pārējā daļā.

Noraidīt prasību pilnībā pret atbildētājiem SIA „Mediju nams” un SIA „Riga Spirits&Wine Outlet”.

Piedzīt no atbildētāja Andra Kiviča valsts ienākumos valsts nodevu 52,65 EUR.

Piedzīt no atbildētāja Andra Kiviča valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 0,33 EUR.

Piedzīt no atbildētājas SIA „TVNET GRUPA” valsts ienākumos valsts nodevu 105,31 EUR.

Piedzīt no atbildētāja SIA „TVNET GRUPA” valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 0,66 EUR.

Piedzīt no prasītāja Kaspara Dimitera valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 9,32 EUR.

Valsts nodevas samaksa veicama Valsts kases kontā Nr. LV55TREL1060190911200 Valsts kasē.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000 Valsts kasē.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinājoši dokumenti iesniedzami Vidzemes rajona tiesas kancelejā.

Noteikt prasītājam Kasparam Dimiteram tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt

no atbildētājiem Andra Kiviča un SIA „TVNET GRUPA” likumiskos 6 % gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas, attiecīgi 2511,45 EUR un 5024,90 EUR, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt prasītājam Kasparam Dimiteram, atbildētājiem Andrim Kivičam un SIA „TVNET GRUPA” termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesai 20 dienu laikā sprieduma pasludināšanas dienas, 2022. gada 1. aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese

D. Ročāne

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu